

સંપ્રદાયનો સર્વાંગી વિકાસ કરતું શ્રી સ્વા. મંદિર - સરધારનું મુખપત્ર

સ્વામિનારાયણ ચિંતન

વર્ષ :- ૨, અંક :- ૫, જૂન - ૨૦૧૪

બે વર્ષ લવાજમ રૂ. ૧૬૦/-

શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ, શ્રી રાધારમણ દેવ - જૂનાગઢ

ચંદન ચરચિત નીલ કલેવર સુંદર, કટિતટ કસ્યો પટ પીત;
પ્રેમાનંદ પ્રિતમ પ્યારે કી છબી પર, તન મન બલી જાઉં નીલ નીલ...

જૂનાગઢ પ્રદેશના પીપળલગ (તા.જી. અમરેલી) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં ઉજવાયેલ સરધારનિવાસી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તૈયાર થયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ હરિમંદિરનો 'મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ' તથા 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ૨૩ થી ૨૭-૫-૧૪)

જૂનાગઢ પ્રદેશના અરજણસુખ (તા. વડીયા) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં ઉજવાયેલ સરધારનિવાસી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તૈયાર થયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ હરિમંદિરનો 'મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ' તથા 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ૨૩ થી ૨૭-૫-૧૪)

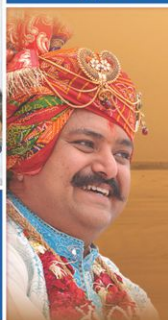
નૂતન હરિમંદિર
મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ
શાંતિનગર

ગઢડા પ્રદેશના શાંતિનગર (તા. મહુવા) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં ઉજવાયેલ પૂ. એસ.પી. સ્વામી - ગઢડાના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તૈયાર થયેલ શ્રી સ્વામિનારાયણ હરિમંદિરનો 'મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ' તથા 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ૧૫ થી ૨૧-૫-૧૪)

નૂતન હરિમંદિર
મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ - ડુંડાસ

ગઢડા પ્રદેશના ડુંડાસ (તા. મહુવા) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં ઉજવાયેલ બગસરાનિવાસી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી લક્ષ્મીપ્રસાદદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તૈયાર થયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ હરિમંદિરનો 'મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ' તથા 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ૧૨ થી ૧૫-૫-૧૪)

આશાઝીવરણ

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી તથા સ.ગુ. શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી સ્વામીના પ્રેરણાદાયક વિડીયો તમારા વોટ્સઅપ મોબાઇલ પર મેળવવા માટે

08030636325 પર મિસકોલ કરો...

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની પૂર્ણકૃપાથી પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે પૂ. ચોગેશ્વરદાસજી સ્વામી તથા પૂ. પતિતપાવનદાસજી સ્વામી વગેરે સંતો-પાર્ષદોની સિસલ્સ, યુગાન્ડા, કેન્યા વગેરે દેશોમાં યોજાયેલ સત્સંગ વિચરણ યાત્રા (તા. ૧થી ૨૭-૫-૧૪)

૧. એલાઈટ બિલ્ડર્સ કંપનીના ડાયરેક્ટરશ્રી પ્રવિણભાઈ દરાડના નિવાસસ્થાને ઠાકોરજી તથા પૂ. સંતોની પધરામણી. ૨-૩. શ્રી નંદુભાઈ કરશનભાઈ (સહજાનંદ બિલ્ડર્સ)ના નિવાસસ્થાને ઠાકોરજીની પધરામણી કરતા પૂ. સંતો. ૪. જય બિલ્ડર્સ કંપનીના નિવાસસ્થાને ઠાકોરજી તથા પૂ. સંતોની પધરામણી. ૫. કમ્પાલા (યુગાન્ડા)માં એક્યુટર પર ઠાકોરજી સાથે પૂ. સંતો-ભક્તો. ૬-૭. કમ્પાલામાં પ.ભ. શ્રી માવજીભાઈના નિવાસસ્થાને યોજાયેલ સત્સંગ સભા તથા ઠાકરથાળી. ૮. મોમ્બાસા (કેન્યા)માં પૂ. સંતો સાથે હરિભક્તો. ૯. નાઈરોબી મંદિરમાં દર્શનાર્થે પધારેલા પૂ. સંતોનું સ્વાગત કરતા દૂસ્તીમંડળ. ૧૦. નાઈરોબીમાં સત્સંગ સભામાં લાભ આપતા પૂ. સંતો. ૧૧. નાઈરોબીમાં પ.ભ. શ્રી ધવલભાઈ સોની (શ્રીજી એન્ટરપ્રાઈઝ)ના નિવાસસ્થાને ઠાકોરજી તથા પૂ. સંતોની પધરામણી. ૧૨. નાઈરોબીમાં પ.ભ. શ્રી હરજીભાઈના નિવાસસ્થાને ઠાકોરજી તથા પૂ. સંતોની પધરામણી.

સ્વામિનારાયણ ચિંતન, જૂન - ૨૦૧૪ (૪)

‘यस्मिन् जीवति जीवन्ति बहवः स तु जीवति ।

काकोऽपि किं न कुरुते चंच्वा स्वोदरपूरणम् ।।’

જેના જીવવાથી બીજા કેટલાય લોકો જીવતા હોય એને જ જીવ્યું કહેવાય,
બાકી તો શું કાગડો પણ ચાંચથી પોતાનું પેટ નથી ભરતો ?

૧૯૮૭માં ૭૪ વર્ષના પેડલ રિક્ષા ચલાવતા બાઈ ફાંગલી નામના એક વૃદ્ધ એની કમરતોડ મજૂરી છોડી નિવૃત્ત જીવન જીવવા પોતાના ગામમાં આવ્યા. જીવનભર ખૂબ મજૂરી કરવાથી એ થાકી ગયા હતા. માટે બાકીની જિંદગી આરામથી પસાર કરવા માંગતા હતા. એની પાસે તેની જિંદગીભરની ભેગી કરેલી થોડી મૂડી પણ હતી જે તેના માટે પૂરતી હતી.

તેણે પોતાના વતનમાં આવીને જોયું કે, નાના-નાના બાળકો પણ ખેત-મજૂરી કરતા હતા. બાઈ ફાંગલીને આ જોઈને ખૂબ દુઃખ થયું કે આ બાળકોને પણ પોતાની જેમ જ હેરાન થઈને જીવન પસાર કરવું પડશે. એ બાળકોના વાલી પાસે ગયો અને ભણવાની ઉંમરે બાળકો આવી મજૂરી કરે એ યોગ્ય નથી એ વાત સમજાવી. ત્યારે વાલીઓએ કહ્યું : “અમારે અમારા સંતાનોને ભણાવવા જ છે પણ એ માટેની ફી ભરવા માટે અમે સક્ષમ નથી.” બાઈ ફાંગલી પોતાના ગામથી પોતે જ્યાં પેડલ રિક્ષા ચલાવતા હતા ત્યાં એટલે કે તિયાન્જીન પાછા આવ્યા. અને ફરી પેડલ રિક્ષા ચલાવવા લાગ્યા...!! રેલ્વે સ્ટેશન નજીક ઝૂંપડું બનાવ્યું. ત્યાં રહેતા એ ચોવીસે

કલાક યાત્રિકોની રાહ જોતા. સાદું ભોજન અને જૂના ઉતરેલા કપડાં પહેરતા. તેણે તેની જીવનભરની ખૂન-પસીનાની કમાણી એ બાળકો પાછળ ખર્ચી નાખી કે જેઓ અપૂરતી આવકના કારણે ભણી શકતા ન હતા. ૨૦૦૧માં તેણે તિયાન્જીન યાઓ હુઆ મીડલ સ્કૂલ તરફ તેની રિક્ષા આખરી સફર ખેડી નાણાંની છેલ્લી સોંપણી કરી. લગભગ ૮૦ વર્ષની ઉંમરે માનવતાના આ મહાનાયકે શાળાના વિદ્યાર્થીઓને ભારે હૃદયે જણાવ્યું : “હું હવે વધુ કામ નહિ કરી શકું...!!” ત્યારે દરેક વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોની આંખમાં આંસુ ભરાઈ આવ્યા.

બાઈ ફાંગલીએ ૩૦૦થી વધુ ગરીબ વિદ્યાર્થીઓને તેમના અભ્યાસ માટે ૩,૫૦,૦૦૦ યુઆનની મદદ કરી હતી.

૨૦૦૫માં બાઈ ફાંગલીએ આ દુનિયાની અલવિદા કરી ત્યારે એના ચહેરા પર સ્મિત હતું અને બીજા અનેક ચહેરાઓ રડી રહ્યા હતા. એક અભણ પેડલ રિક્ષાનો ડ્રાઈવર ૩૦૦ બાળકોને અભ્યાસ માટે પ્રેરિત કરી શકતો હતો તો આપણે તો બાઈ ફાંગલી કરતા ઘણી સારી પરિસ્થિતિમાં જીવનારા છીએ. આ સમાજ કે રાષ્ટ્ર પ્રત્યે આપણી કોઈ જવાબદારી ખરી...??

વસી ખૂણે ખાતા મનુજ નજરે પુષ્કળ પડે, અને વે'ચી ખાતા પણ બહુ વિવેકી જન જડે;
પરંતુ કે'ં રાખ્યા વગર નિજ સંચ્યું જગતને, સમર્પી સંતોષે વસવું વિરલાથી પ્રિય બને.

‘अपि चेत्सुदुराचारो भजते मामन्यभाक् ।

साधुरेव स मन्तव्यः सम्यक् व्यवसितो हि सः ।।’

જો કોઈ માણસ અત્યંત દુરાચારી છે,
પરંતુ જો તે મને અનન્યભાવથી ભજે છે, તો એને સાધુ જ માનવો.

ગુજરાતનો ખૂબાર ડાકુ જોબનપગી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો આશ્રિત થઈ ગયો. એકદિવસ તારાપુરથી પુના-સતારા સુધી જેની હાંક વાગતી એ જોબન વડતાલો ભગવાન શ્રીહરિનો અનન્ય ભક્ત બની ગયો. જ્યારે એ ભક્ત થયા ત્યારે પ્રાતઃકાળે જેનું સ્મરણ કરી શકાય એવા દિવ્ય અને પવિત્ર ભક્ત થયા.

એકવખત ભક્તરાજ જોબન કોઈ કામ પ્રસંગે પેટલાદ ગયા. સાંજ ૬બે એ પહેલા પાછા ફરવાનું એણે નક્કી કરેલું માટે પોતાની નિત્યપૂજા સાથે લીધી નહોતી. પરંતુ પેટલાદમાં સંજોગોવશાત્ બે દિવસ રોકાવું પડ્યું. પૂજા કર્યા વગર પાણીય ન પીવું એવું નિયમ એટલે બે દિવસના નિર્જળા ઉપવાસ થયા.

બીજા માણસોએ બહુ સમજાવ્યા પણ ભક્તરાજ

સ્વામિનારાયણ ચિંતન

વર્ષ :- ૨

અંક :- ૫

તા. ૨૦-૦૬-૧૪

પ્રયોજક :- પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

:: પ્રસિદ્ધ કર્તા ::

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયસ્ય શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ
પીઠસ્થાન સંસ્થાન -વડતાલ વતી

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર

તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫.

:: પ્રકાશક/માલિક/તંત્રી :: સાધુ પતિતપાવનદાસજી

:: સંપાદક :: સ્વામી આનંદસ્વરૂપદાસજી(વેદાંતાચાર્ય)

:: લેખન / સંકલન ::

સા ધુ અ મૃ ત સ્વ રૂ પ દા સ જી

ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

:: લવાજમ દર અંગે ગ્રાહક પત્ર વ્યવહાર ::

‘ચિંતન કાર્યાલય’

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર

તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫. ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧

Visit us : www.sardharkatha.net

www.swaminarayanvadalgadi.org

E-mail :- sardharmandir@gmail.com

:: લવાજમ દર ::

બે વર્ષ: રૂ. ૧૬૦/-

પંચવાર્ષિક : રૂ. ૩૫૦/- • પચ્ચીસ વર્ષ : રૂ. ૭૫૦/-

પરદેશમાં લવાજમ : \$ 200 U.S.A., • £ 125 U.K.

સંપ્રદાયનો સર્વાંગી વિકાસ કરતું શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધારનું

રજિસ્ટર્ડ મુખપત્ર ઈ.સ. ૨૦૦૫ના જૂન માસથી પ્રારંભાયેલું,

દર માસની ૨૦ તારીખે પ્રકાશિત થતું, આપના સમગ્ર કુટુંબ-પરિવારમાં

આનંદ અને સંસ્કારની સૌરભ પ્રસારે અને જીવનનું અનેરું ઘડતર કરતું સામયિક.

અનુક્રમણિકા

ગુરુપૂર્ણિમા-અષાઢ સુદ-૧૫

૧ - સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસજી તથા પાર્ષદ બુશાલ ભગત, ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી ૦૬

મહાપુરુષોની માનવતાની મહેક

૨ - સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસજી તથા પાર્ષદ સંદિપ ભગત, ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી ૦૮

સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા

૩ - સાધુ ધનશ્યામદાસજી તથા શા. સ્વામી સર્વભંગલદાસજી તથા સાધુ ધર્મવલ્લભદાસજી ૨૦

સંપ્રદાયના સર્વે સત્સંગીઓને જાણવા જોગ

૪ - સંકલિત ૨૫

હરિદ્વાર મહોત્સવ

૫ - સંકલિત ૨૬

શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્પેશ્યલ ટ્રેનયાત્રા

૬ - સંકલિત ૨૭

શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ - યુ.કે.

૭ - સંકલિત ૨૮

હમારા
લક્ષ્ય

ચેનલ પર

હવે આપ માણો દુનિયાના ૬૨ દેશોમાં...

Online

www.lakshyatv.com

દિવ્ય
અમૃતવાણી

પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય

શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની

સત્સંગ
કથામૃદ

પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી-સરધાર

તથા પૂ. સ્વામી શ્રી પૂર્ણસ્વરૂપદાસજીના શ્રીમુખે

સમય : દરરોજ સવારે ૫.૩૦ થી ૭.૩૦ રાત્રે ૮.૦૦ થી ૧૧.૦૦

આગામી ગુરુપૂર્ણિમા (તા. ૧૨-૭-૨૦૧૪)ના પાવન પ્રસંગે પુનઃ આ લેખમાળા પ્રસ્તુત છે...

શિષ્યના જીવનનાં યોગ અને ક્ષેમનું વહન કરનારાં વિરલ ગુરુદેવને કૃતજ્ઞતાપૂર્વક પૂજન-અર્ચન-વંદના કરવાનું પર્વ એટલે

ગુરુપૂર્ણિમા-અષાઠ સુદ-૧૫

સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસજી તથા પાર્ષદ ખુશાલ ભગત, ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

આદિ ગુરુ વેદવ્યાસજીની પુણ્ય સ્મૃતિમાં તેમનાં પ્રાગટ્ય દિન તરીકે ઉજવાતું ગુરુપૂર્ણિમા પર્વ પ્રત્યેક હિંદુનાં હૃદયમાં અનોખાં આંદોલનો જગાવે છે.

ગુરુપૂર્ણિમા એટલે....? ઋણાભિવ્યક્તિનો સપરમો દિવસ! કેમ આજે હજારો મસ્તક ઝૂકી પડવા માટે થનગની રહ્યાં છે, આજે હજારો હથેળીઓ જોડાઈ જઈને વંદન કરવા તત્પર બની ગઈ છે., આજે હજારો આંખો મટકવું ને ભટકવું છોડીને દર્શન માટે આતુર બની રહે છે., આજે હજારો ચરણ ઢળી પડવા માટે તૈયાર થઈને ઊભા છે?

કારણ કે આજે ચરણોને સાચી દિશા ચીંધનારને વધાવવાનો, પૂજન કરવાનો દિવસ છે.

હા, તમારું અનુમાન સત્ય છે, આજે ગુરુપૂર્ણિમાનો દિવસ છે !! આ દુનિયામાં પાણીનો પ્યાલો પાનારને પણ જો 'થેન્ક યુ' કહી આભાર માનવાનો શિષ્ટાચાર હોય તો જીવનને સદ્ગુણોથી સભર કરનારનો આભાર તો માનવો જ પડે ને !

સ.ગુ. શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામી કહે છે :-

‘ભવવાચિદિ કે પૂર બહ જાતે કાઢે ગ્રહિ, તુરત ઉતારે તીર પીર સબ જરી હે; કહત હે બ્રહ્માનંદ હમ તો વિચારી દેખ્યો, જગમેં ન કોઈ ગુરુ જૈસો હિતકારી હે.’

જીવનમાં સાંકડું હિત કરનારને પણ વ્યક્તિ અહોભાવથી જોતો હોય છે. તો જેણે ત્રિવિધ તાપ ટાળી ભવસાગરમાં ડૂબતાં બચાવી મોક્ષ તટે પહોંચાડી દીધા હોય તેવા પરમ હિતકારી ગુરુ માટે તો આયખું ઓવારી દેવાનો ભાવ કેમ ન જાગે !!

આવા ગુરુને પૂજીને વંદીને વધાવીને ગુરુની પ્રસન્નતાની પ્રતીક્ષા કરોડો ભારતીયો, હિંદુઓ ગુરુપૂર્ણિમાનાં દિવસે કરે છે. આપણે પણ આવી પ્રતીક્ષા કરતાં હોઈશું. તો વાટ શાની જુઓ છો ! ચાલો આપણે સહુ ગુરુબંધુઓ સાથે મળીને આપણાં ગુરુવર્ચને વધાવીએ.

હિન્દુ સંસ્કૃતિમાં ત્રણ ગુરુની પ્રાપ્તિ આપણને થઈ છે અને એ ત્રણે ગુરુનાં આશ્રય વગર મોક્ષ શક્ય જ નથી. (૧) જ્ઞાનબ્રહ્મ (૨) નાદબ્રહ્મ અને (૩) પરબ્રહ્મ....

૧. જ્ઞાનબ્રહ્મ : એટલે ભવસાગરમાં ગોથાં ખાતાં જીવાત્માને પોતાનાં આત્મસ્વરૂપનું તથા પરમાત્માનું જ્ઞાન આપી મોક્ષમાર્ગે ચઢાવનાર વ્યક્તિને હિન્દુ સંસ્કૃતિએ ગુરુ તરીકે સ્વીકાર્યા છે જેને જ્ઞાનગુરુ અથવા જ્ઞાનના આશ્રયસ્થાન રૂપ હોવાથી જ્ઞાનબ્રહ્મ કહેવાય છે.

૨. નાદબ્રહ્મ : હવે જીવાત્માને પોતાનાં સ્વરૂપનું તથા પરમાત્માનાં સ્વરૂપનું જ્ઞાન તો થઈ ચૂક્યું છે પરંતુ પ્રશ્ન

એ થાય કે તેને મોક્ષ મેળવવા માટે પરમાત્માના કયા સ્વરૂપનો આશ્રય કરવો? કયા મંત્રનો જપ કરવો? કયા સ્વરૂપનું ધ્યાન કરવું? તો આ પ્રશ્નનો ઉકેલ મેળવવા કોઈક સંપ્રદાયને અનુસરવું જ પડે, અને હિન્દુ શાસ્ત્રોને મતે તથા વેદોક્ત રીતે મોક્ષ તો જ થાય; જો કોઈ એક સંપ્રદાયને અનુસરીને એક જ મૂર્તિ, એક જ મંત્ર અને એક જ સ્વરૂપનો આશ્રય કરે. તો, જે વ્યક્તિ આપણને પૂજવા માટે પરમાત્માની મૂર્તિ આપે, જપ કરવા માટે મંત્ર આપે અને મંત્ર આપીને આપણને પરમાત્માના સંબંધના પ્રતીક રૂપે કંઠી, જનોઈ વગેરે પંચ સંસ્કારથી દીક્ષિત કરે (જેને વૈષ્ણવ સમ્પ્રદાયમાં **બ્રહ્મસંબંધ** આપનાર પણ કહેવામાં આવે છે.) તે વ્યક્તિને પણ હિન્દુ સંસ્કૃતિમાં ગુરુ તરીકે સ્વીકાર્યા છે. તેને **મંત્રગુરુ** અથવા મોક્ષબીજ રૂપ **નાદબ્રહ્મના આશ્રયસ્થાન** હોવાથી નાદબ્રહ્મ કહેવાય છે.

૩. પરબ્રહ્મ : જે પરમાત્માનું અનાદિસ્વરૂપ છે. મંત્રનો જપ કરી, મૂર્તિનું ધ્યાન કરી આપણે જેને પામવાનાં છે તે **પરમગુરુ પરમાત્મા**. જેને પરબ્રહ્મ કહેવાય છે.

સહજાનંદ ગુરુ ભજે સદા,....

પરમગુરુ એવા **સહજાનંદ સ્વામી** એટલે કે આપણાં સૌ કોઈનાં આરાધ્ય, ધ્યેય, પ્રાપ્ય ઈષ્ટદેવ સર્વાવતારી **ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ...**

તો આપણને કોઈને કોઈ વ્યક્તિ, કોઈ હરિભક્ત કે સંત દ્વારા આપણાં જીવનને ઉપયોગી એવી વાત મળી હશે કે જેનાથી આપણાં હૃદયમાં પરમાત્માને પામવાની તાલાવેલી જાગી હશે. જેના માધ્યમથી આપણે પરમાત્માનો આશ્રય કર્યો હશે, તિલક ચાંદલો, કંઠી આદિક સામ્પ્રદાયિક ચિહ્નો ધારણ કર્યા હશે. તેને આપણે ગુરુ તરીકે સ્વીકાર્યા હશે જેને આપણે **જ્ઞાનગુરુ** (જ્ઞાન આપ્યું માટે) કહીએ છીએ.

પરમાત્મા સત્ય છે જગત મિથ્યા છે, ભગવાનનો આશ્રય કરવાથી જ મોક્ષ થશે એવું જ્ઞાન થયાં પછી આપણે એવા ગુરુને પ્રાપ્ત કર્યા હશે. જેમણે આપણને ધ્યાન પૂજન કરવા પરમાત્માનું પ્રતિષ્ઠિત સ્વરૂપ આપ્યું હશે તથા આપણાં કાનમાં પરમાત્માનાં સંબંધના પ્રતિક રૂપે એક મંત્ર આપી આપણને મંત્રદીક્ષા આપી હશે. જેને **બ્રહ્મસંબંધ** પણ કહી શકાય. તો તેમને પણ આપણે **ગુરુ** તરીકે સ્વીકારીએ છીએ. આ **મંત્રપ્રદાતા-ગુરુ**નું સ્થાન પ્રથમનાં ગુરુ કરતાં સવિશેષ ઊંચું છે.

અને ગુરુએ આપેલ મૂર્તિ અને મંત્રના આશ્રય વડે આપણે જેને પામવાનાં છે એવા પરબ્રહ્મ **ગુરુણાં ગુરુ:** પરમાત્મા તો ગુરુઓનાં પણ ગુરુ **પરમગુરુ** છે. તો આપણે આ ત્રણે પ્રકારનાં **ગુરુ**ની વિગત જોઈ, હવે તેમાંથી આપણે કોઈપણ એકનો આશ્રય છોડી મોક્ષને ઈચ્છીએ તો તે આપણી કેવી મૂર્ખામી ગણાય તેનો વિચાર કરીએ; કારણ કે જો આપણે **જ્ઞાનબ્રહ્મ** (જ્ઞાનગુરુ) ને છોડીને બીજા બે ગુરુ નાદબ્રહ્મ - પરબ્રહ્મનો આશ્રય કરીશું તો આપણી ભક્તિ જ્ઞાન વિનાની કેવળ શુષ્ક ગણાશે. આપણે કોને ભજીએ છીએ, કોને પ્રાપ્ત કરવાં છે એ જ્ઞાન નહીં હોય અથવા ભગવાન એક જ સત્ય છે એવું જ્ઞાન નહિં હોય તો ભક્તિ માર્ગમાં અનેક આંતરીક ને બાહ્ય અવરોધો આવશે. જો આપણને જ્ઞાન નહિં હોય તો કદાચ આપણે ભક્તિમાર્ગમાંથી પડી જઈશું, એ સંભવિત છે. માટે આપણો ભક્તિ માર્ગ સલામત રાખવા, આપણાં અંતરને ચોખ્ખું રાખવાં જ્ઞાનગુરુને સમર્પિત થવું જ પડશે.

અને તેથી જ ભગવાન સ્વામિનારાયણે વચનામૃતમાં પણ સ્વમુખે કહ્યું છે કે, “ જો સાચા સંતનો સંગ મળે અને તે સંતનાં વચનને વિષે શ્રદ્ધાવાન થાય તો એના હૃદયને વિષે સ્વધર્મ, વૈરાગ્ય, વિવેક, જ્ઞાન, ભક્તિ આદિક જે કલ્યાણકારી ગુણ તે સર્વે પ્રગટ થઈ આવે છે અને કામક્રોધાદિક જે વિકાર તે બળી જાય છે. (વચ.સા. ૧૮) **અનુસંધાન પૃષ્ઠ-૧૯ પર...**

પરમાત્મા સત્ય છે જગત મિથ્યા છે, ભગવાનનો આશ્રય કરવાથી જ મોક્ષ થશે એવું જ્ઞાન થયાં પછી આપણે એવા ગુરુને પ્રાપ્ત કર્યા હશે. જેમણે આપણને ધ્યાન પૂજન કરવા પરમાત્માનું પ્રતિષ્ઠિત સ્વરૂપ આપ્યું હશે તથા આપણાં કાનમાં પરમાત્માનાં સંબંધના પ્રતિક રૂપે એક મંત્ર આપી આપણને મંત્રદીક્ષા આપી હશે. જેને બ્રહ્મસંબંધ પણ કહી શકાય. તો તેમને પણ આપણે ગુરુ તરીકે સ્વીકારીએ છીએ. આ મંત્રપ્રદાતા-ગુરુનું સ્થાન પ્રથમનાં ગુરુ કરતાં સવિશેષ ઊંચું છે.

આદર્શજીવન માટે આવશ્યક

મહાપુરુષોની માનવતાની મહેક

સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસજી તથા પાર્ષદ સંદિપ ભગત, ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

જીવન એનું જ અટપટું છે જેનો કોઈ રાહબર નથી. નહિ તો જીવન તો ખરેખર જીવવા જેવું જ છે. હા, એકવખત આપણ સર્વને સ્વીકાર્ય છે કે અત્યારે કળિયુગ છે. એ તો આજથી ૫૧૦૦-૫૨૦૦ વર્ષ પહેલા દ્વાપર હતો ને એની પહેલા ત્રેતા ને એની પહેલા સત્યુગ હતો. એ તો સમય (કાળયુગ) છે જે કોઈની રાહ જોયા વિના ફર્યા જ કરવાનો.

સમયની વ્યાખ્યા કોઈકે બહુ સુંદર રીતે કરી છે :-

“તમે રાહ જુઓ ત્યારે તે ધીમો હોય છે ! તમે જ્યારે મોડા હો ત્યારે તે ઝડપી હોય છે ! તમે જ્યારે દુઃખી હો ત્યારે તે મારકણો કે પીડાદાયી હોય છે ! તમે જ્યારે સુખી કે આનંદમાં હોય ત્યારે તે ટૂંકો હોય છે ! તમે જ્યારે પીડા કે વેદનામાં હોવ ત્યારે તે અનંત હોય છે, અખૂટ હોય છે ! તમને કંટાળો આવતો હોય ત્યારે તે લાંબો હોય છે ! આમ, જીવનમાં ઘણીવાર સમય તમારી લાગણીઓ અને તમારી મનોસ્થિતિ દ્વારા નક્કી થતો હોય છે, ઘડિયાળના કાંટા

દ્વારા નહિ. આથી જ હંમેશા ખુશ રહો, તમારો સમય સારો છે એવું સતત માનતા રહો, અનુભવતા રહો તો સમય (કાળયુગ) પણ તમારી સાથે જ ગતિ કરશે.”

આપણે કળિયુગમાં જન્મ્યા એનો મતબલ એ બીલકુલ નથી કે, આપણે અભાગિયા છીએ. આપણે એવું ઘણીવખત સાંભળ્યું હશે કે, સત્યુગમાં આવું સુખ હતું ને દ્વાપરમાં તેવું સુખ હતું. મનુષ્યો સત્યસંકલ્પ હતા. કોઈના અંતઃકરણ વિકારી નહોતા. કોઈનામાં કોઈપણ પ્રકારનો દોષ નહોતો ને બધા સુખેથી જીવન જીવતા હતા. પેલી ઉક્તિ છે ને ‘પરોક્ષ પ્રિયાઃ ખલુ મનુજાઃ ૧’ - એ જરાય ખોટી નથી. કારણ કે, આપણને અત્યારના સમયના પ્રત્યક્ષ, આપણા નયનગોચર વર્તતા, આપણી આજુબાજુ, હાલતા-ચાલતાં, હરતા-ફરતાં લાખો-કરોડો માણસોમાંથી આપણને એકેય સો ટકા સારો લાગતો જ નથી ! પણ આગામી પેઢી આપણી આસ-પાસ ભમતા કેટલાય માણસોમાંથી જ કેટલાકના ગુણગાન ગાવાની છે...!!

આપણી આજુબાજુમાં ‘યુગપુરુષ’ કહી શકાય એવા વિરલ વ્યક્તિત્વ ધરાવતા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી-પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી જેવા વિભૂતિ સ્વરૂપો છે, સાધુતાનો ભેખ લઈને પરોપકાર માટે નીકળી પડેલા કેટલાય બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો છે, ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની આજ્ઞા અને સિદ્ધાંતોને સારધાર વરેલા કેટલાય હરિભક્તો છે.

એમનામાં આદિઆચાર્ય શ્રી રઘુવીરજી મહારાજ જેવું દૈવત, સ.ગુ. શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામી અને સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી આદિક મહાપુરુષો જેવી સાધુતા, દાદાખાચર, પર્વતભાઈ, સુરાખાચર જેવો પ્રેમ - મહિમા અને નિષ્ઠા છે જ.

અરે ! આપણી આજુબાજુમાં ભગવાન શ્રીરામચંદ્રજી જેવા રાજા છે ને અયોધ્યાના રહેવાસી જેવી પ્રજા છે. પણ હા, જરૂર છે એટલી કે તેમાંથી થોડી મંથરાઓ અને ધોબીઓની સામે આપણી દૃષ્ટિ ન જાય.

પરંતુ એવી શુદ્ધ દૃષ્ટિ આપણને આપે કોણ ? સરળ ઉત્તર છે - મહાપુરુષો (ગુરુજનો) જ તો વળી.

સત્સંગ બહુ વિશાળ છે, જનમેદની પણ ઘણી છે. આફ્રિકાના કેટલાક વિસ્તારોના ખેતરોમાં ક્યાંક-ક્યાંક જ હીરા નીકળે, એ પણ કોહિનુર તો ન જ હોય. કોહિનુર તો એક જ અને એની જરૂર બધાને ! તો હવે કરવું શું ?

આવા સંજોગોમાં અમાસની રાતે મધદરિયે ઝોલા ખાતી નાવની દીવાદાંડી સમાન આપણા શાસ્ત્રો છે. જેમાં આપણા પૂર્વજોએ પોતાના જીવનના અનુભવનો નીચોડ રેડી દીધો છે. જેના માધ્યમથી આપણે આપણા જીવનને તો મહેકાવી શકીશું પણ સાથે-સાથે આપણી આજુબાજુમાં રહેલા મહાપુરુષોને પણ એમના લક્ષણોથી ઓળખી શકીશું.

તો આવો, આગામી તા. ૧૨-૭-૨૦૧૪ અષાઢ સુદ - ૧૫ (ગુરુપૂનમ)ના પાવન પર્વના અનુસંધાને આ લેખમાળામાં દેવભાષા-સંસ્કૃતની શ્લોકબદ્ધ સૂક્તિઓ સાથે તાલ મીલાવીને જીવન જીવીને આપણા રાહબર બની ગયેલા કેટલાક મહાપુરુષોના જીવનમાં દૃષ્ટિ નાખીને આપણે પણ એ જ માર્ગે આગેકૂચ કરીએ, કારણ કે :-

‘શ્રુતિ વિભિન્ના સ્મૃતિરપિ ભિન્ના નૈકો મુનિ ર્યસ્ય વચઃ પ્રમાણમ્ ।

ધર્મસ્ય તત્ત્વં નિહિતં ગુહાયામ્ મહાજનો યેન ગતઃ સ પન્થાઃ ॥’

શ્રુતિઓ અલગ-અલગ કહે છે, સ્મૃતિઓમાં પણ જુદી-જુદી વાત છે. કોઈ એક એવા મુનિ નથી કે માત્ર તેના વચનને જ પ્રમાણ માનીને ચાલી શકાય. ધર્મનું તત્ત્વ ગૂઢ છે, સહેલાઈથી સમજી શકાય તેવું નથી. માટે મહાન માણસો (સજ્જન પુરુષો) જે રસ્તે ચાલે તે રસ્તો આપણો છે એમ માનીને આપણે પણ તે રસ્તે ચાલવું.

પણ સાવધાન...!!!

‘પૂર્વૈર્મહદ્ધિરપિ યદધર્માચરણં ક્વચિત્ । કૃતં સ્યાત્તતુ ન ગ્રાહ્યં ગ્રાહ્યો ધર્મસ્તુ

તત્કૃતઃ ॥’ - અને પૂર્વે થયા જે મોટા પુરુષ તેમ

આ પણી આજુ-બાજુ માં ‘યુગપુરુષ’ કહી શકાય એવા વિરલ વ્યક્તિત્વ ધરાવતા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી-પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી જેવા વિભૂતિ સ્વરૂપો છે, સાધુતાનો ભેખ લઈને પરોપકાર માટે નીકળી પડેલા કેટલાય બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો છે, ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની આજ્ઞા અને સિદ્ધાંતોને સારધાર વરેલા કેટલાય હરિભક્તો છે.

એમનામાં આદિઆચાર્ય શ્રી રઘુવીરજી મહારાજ જેવું દૈવત, સ.ગુ. શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામી અને સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી આદિક મહાપુરુષો જેવી સાધુતા, દાદાખાચર, પર્વતભાઈ, સુરાખાચર જેવો પ્રેમ - મહિમા અને નિષ્ઠા છે જ.

સિંતન

જૂન
૨૦૧૪

૬

‘शान्तितुल्यं तपो नास्ति तोषात्र परमं सुखम् ।

नास्ति तृष्णापरो व्याधिर्न च धर्मो दयापरः ।।’

શાંતિ સમાન કોઈ તપ નથી. સંતોષ સમાન કોઈ સુખ નથી.
તૃષ્ણા સમાન કોઈ વ્યાધિ નથી અને દયા સમાન કોઈ ધર્મ નથી.

અંગ્રેજ લેખક જેરેમી ટેલર બહુ લોકપ્રિય બની ગયા અને તેમના પુસ્તકો મોટી સંખ્યામાં વેચાવા લાગ્યાં. પુસ્તકોની રોયલ્ટીમાંથી તેમને તગડી આવક થતી હતી. તેમની લોકપ્રિયતાની સાથે સાથે તેમનું બેન્ક બેલેન્સ પણ વધતું જતું હતું. જેરેમી ટેલરની સફળતાથી બીજા ઘણા લેખકો તેમની ઈર્ષ્યા કરતા હતા.

જેરેમી ટેલરની એક ખાસિયત હતી. તેઓ સતત હસતા રહેતા. એ જોઈને તેમના વિરોધીઓ કહેતા હતા કે, એ તો બધો સફળતાનો નશો છે. હમણા ખાવાના ફાંફાં થઈ પડે તો ખબર પડે કે ટેલર કઈ રીતે ખુશ રહી શકે છે. ટેલરના મિત્રો તેમને આવી વાતો વિષે કહેતા ત્યારે ટેલર ખભા ઊંચા કરીને કહેતા : “લોકો તો કંઈ પણ વાતો કરી શકે છે. એમને કંઈ હું સમજાવવા ન જ જઈ શકું. તેમને મારા વિષે કોઈપણ ધારણા રાખવાનો અધિકાર છે.”

એકસમય એવો આવ્યો કે, જેરેમી ટેલર પર આફતો આવી પડી. ‘આફતો હંમેશા બટેલીયન (ટુકડી)માં આવતી હોય છે’ - એ કહેવત જેરેમી ટેલરને બરાબર સમજાઈ ગઈ. જેરેમી ટેલરે જે બેન્કમાં પોતાની બધી મૂડી મૂકી હતી એ બેન્ક ઊઠી ગઈ અને ટેલરના પૈસા ડૂબી ગયા. એ દિવસો દરમિયાન ટેલરના પુસ્તકોનું વેચાણ પણ ઘટી રહ્યું હતું. જેરેમી ટેલરે તેમના સારા સમયમાં

ઘણા મિત્રોને મદદ કરી હતી, પરંતુ તેમને ખરાબ સમય આવ્યો ત્યારે મોટા ભાગના મિત્રો પાણીમાં બેસી ગયા. ટેલરના વિરોધીઓ આનંદમાં આવી ગયા કે, હવે ટેલરનો ચહેરો જોવા જેવો થઈ જશે અને તેમની સતત ખુશ રહેવાની વાત ભૂતકાળ બની જશે.

પણ ટેલર તો હંમેશાની જેમ હસતા જ રહ્યા. એકસમય એવો આવ્યો કે, તેમણે પોતાનું ઘર વેચી દેવું પડ્યું. તો પણ તેમના વર્તનમાં કોઈ ફરક પડ્યો નહીં. આવી સ્થિતિમાં પણ તેઓ રોદણાં રડવાને બદલે હસીમજાક કરતા રહ્યા હતા. અને તેમના ચહેરા પર સતત ખુશી જોવા મળતી રહેતી હતી.

ટેલરના જે બે-ચાર અંગત મિત્રો તેમની આજુબાજુ ટકી રહ્યા હતા. તેમણે ટેલરને પૂછ્યું : “તમે આવી કપરી સ્થિતિમાં પણ કઈ રીતે ખુશ રહી શકો છો?”

ત્યારે ટેલરે કહ્યું : “આ સ્થિતિને કપરી માનતો જ નથી. આજના દિવસેય મારી પાસે હાથ છે, પગ છે, આંખો છે, મારું આખું શરીર સ્ફૂર્તિવાળું છે. અને મને હવા તથા પાણી જોઈએ એટલા મળી રહે છે. તો હું ગરીબ કઈ રીતે થયો ગણાઉં? અંતર સંપત્તિની રીતે હું ધનાઢ્ય જ છું.”

વાત વાતમાં નિરાશ થઈ જતા માણસોએ જેરેમી ટેલરના જીવન પરથી પ્રેરણા લેવી જોઈએ.

ત્રણ વાનાં તે મને આપ્યા : (૧) હૈયું, (૨) મસ્તક અને (૩) હાથ. બહુ દઈ દીધું નાથ. જા, ચોથું નથી માંગવું.

‘કાલે મૃદુર્યો ભવતિ કાલે ભવતિ દારુણઃ ।

સ વૈ સુખમવાપ્નોતિ લોકેઽમુષ્મિનિહૈવ ચ ।।’

જે માણસ સમય આવ્યે મૃદુ બની શકે અને સમય આવ્યે આકરો બની શકે તે જ આ લોકમાં સુખી થઈ શકે છે.

‘વનસ્પતિમાં પણ જીવ છે’ એવી શોધ કરીને વૈજ્ઞાનિક જગદીશચંદ્ર બોઝ જગમશદ્દર બની ગયા હતા. આપણે બધાએ તેમના વિષે પાઠ્યપુસ્તકોથી

માંડીને અનેક જગ્યાએ ઘણું બધું વાંચ્યું હોય એ સ્વાભાવિક છે પણ જગદીશચંદ્ર બોઝના પિતા વિષે ભાગ્યે જ કોઈ જાણતું હશે...!!

જગદીશચંદ્ર બોઝ પ્રાથમિકશાળામાં ભણતા હતા એ વખતે તેમના પિતા ભગવાનચંદ્ર બોઝ પશ્ચિમ બંગાળના ફરીદપુર શહેરની કોર્ટમાં ન્યાયાધીશ તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. ભગવાનચંદ્ર બોઝ ન્યાયાધીશ તરીકે સારી નામના ધરાવતા હતા. અને ગુનેગારો પ્રત્યે તેઓ સખત વલણ અપનાવતા.

એકવખત તેમની સામે એક આરોપીને રજૂ કરવામાં આવ્યો. તેની સામે લૂંટનો કેસ હતો અને અગાઉ પણ બીજા ગુનાઓ કરી ચૂક્યો હતો. પોલીસે તેની વિરુદ્ધ પુરાવાઓ રજૂ કર્યા. અને ન્યાયાધીશ ભગવાનચંદ્ર બોઝને ખાતરી થઈ ગઈ કે તે આરોપીએ વાસ્તવમાં લૂંટ કરી છે. ભગવાનચંદ્ર બોઝે તે લૂંટારાને એક વર્ષની જેલની સજા ફટકારી.

ન્યાયાધીશ ભગવાનચંદ્ર બોઝે સજા કરી તેથી તે ગુનેગાર ઉશ્કેરાઈ ગયો અને તેણે કઠોડામાં ઊભા-ઊભા જ ભગવાનચંદ્ર બોઝને ધમકી આપી : “તમે અત્યારે ભલે મને સજા કરી પણ હું સજા ભોગવીને જેલની બહાર નીકળીશ ત્યારે તમારી સાથે બદલો લઈશ.”

એ વખતે ભગવાનચંદ્ર બોઝે કે પોલીસે એ ધમકી

ગંભીરતાથી લીધી નહીં. પરંતુ પેલો ગુનેગાર જેલમાંથી છૂટ્યો એ સાથે તેણે ભગવાનચંદ્ર બોઝના ઘરને આગ લગાડી દીધી.

ભગવાનચંદ્ર બોઝ તેમના કુટુંબના સભ્યો સાથે ઘરની બહાર નીકળી જવામાં સફળ રહ્યા પણ તેમની નજર સામે જ તેમનું ઘર ભસ્મીભૂત થઈ ગયું. તેઓ કુટુંબ સાથે રસ્તા પર આવી ગયા. લોકોનું મોટું ટોળું જમા થઈ ગયું. અચાનક જ ભગવાનચંદ્ર બોઝની નજર પેલા ગુનેગાર પર પડી. તેના મુખ પર બદલો વાળી લીધાનો આનંદ અને ભગવાનચંદ્ર બોઝના કોપની બીક સ્પષ્ટ દેખાતા હતા. ભગવાનચંદ્ર બોઝ એની પાસે ગયા. એ થોડો ડરી ગયો પણ ભાગ્યો નહિ.

ભગવાનચંદ્ર બોઝે ગુનેગારને હળવાશથી કહ્યું : “તું ખરાબ કામ છોડી કેમ નથી દેતો ?” ભગવાનચંદ્ર બોઝની આવી કપરી પરિસ્થિતિમાં પણ મૃદુ વલણ જોઈને ગુનેગારનું અંતઃકરણ પલટાઈ ગયું. તેણે કહ્યું : “નામદાર ! મને કોઈ સારું કામ મળતું નથી.” પછી ભગવાનચંદ્ર બોઝે એ ગુનેગારને નોકરીએ રાખી લીધો. અને પુત્ર જગદીશચંદ્રને શાળાએ મૂકવા જવાનું અને ઘેર લાવવાનું કામ સોંપ્યું.....!!

કોઈએ આપણું ભૂંડું કીધું, આંગણે આવી દુઃખ દીધું; માફ એને કરીશું ક્યારે ? આજ, આજ ભાઈ અત્યારે.

‘गुणैरुत्तमतां याति नोच्चैरासनसंस्थितः । प्रासादशिखरस्थोऽपि काकः किं गरुडायते ॥’

કોઈપણ માણસની લાયકાત ક્યાં સ્થાને બિરાજે છે

તેના પરથી નહિ પણ તેના ગુણો કેવા છે તે આધારે જ અંકાય.

કોઈ કાગડો ઊઠીને ઊંચા મહેલના શિખર પર બેસી જાય એટલે તે ગરુડ થોડો થઈ જાય ?

૯મી ડિસેમ્બર ૧૯૭૧નો એ ગોઝારો દિવસ હતો. ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચેનું યુદ્ધ ચાલી રહ્યું હતું. ભારતીય નૌસેનાનું કુકરી જહાજ કેપ્ટન મહેન્દ્રનાથ મુલાની આગેવાની હેઠળ ઉત્તમ કામગીરી કરી રહ્યું હતું. દુશ્મનોની નજર આ જહાજ પર હતી. રાત્રિના પોણા નવ વાગ્યાની આસપાસ દુશ્મન દેશની સબમરીને કુકરી પર બોંબ ફેંક્યો. દુશ્મનોનો હુમલો સફળ રહ્યો. જહાજનો મહત્વનો ભાગ ક્ષતિગ્રસ્ત થયો અને જહાજ ડૂબવા લાગ્યું. હવે કુકરીને કોઈ રીતે બચાવી શકાય તેમ નથી એવું લાગતા જ કેપ્ટન મહેન્દ્રનાથે જહાજ પરની તમામ વ્યક્તિઓને લાઈફ જેકેટ પહેરીને સમુદ્રમાં કુદી પડવાની અને પોતાનો જીવ બચાવવા માટેની સૂચના આપી. દરેક કેપ્ટનના આદેશ મુજબ લાઈફ જેકેટ પહેરીને કુદી રહ્યા હતા.

કેપ્ટનનું ધ્યાન ગયું કે, એક નાવિક આમથી તેમ આંટા મારી રહ્યો છે. એટલે એની પાસે જઈને પૂછ્યું : “ભાઈ ! તમે કોની રાહ જુઓ છો ? આ જહાજ હવે બચે એમ નથી. તમે સમુદ્રમાં કુદી પડો.” ત્યારે નાવિકે કહ્યું : “સાહેબ ! મારી પાસે લાઈફ જેકેટ નથી.” મહેન્દ્રનાથે તુરંત જ પોતાનું લાઈફ જેકેટ નાવિકને આપી દીધું. અને સમુદ્રમાં કુદી પડવા હુકમ કર્યો.

નાવિકે મનાઈ કરતા કહ્યું : “સાહેબ ! મારા કરતા આ દેશને આપની વધુ જરૂર છે. આ જેકેટ આપ રાખો.” મહેન્દ્રનાથે નાવિકને પરાણે જેકેટ પહેરાવ્યું અને કહ્યું : “હું આ ટીમનો લીડર છું. જ્યાં સુધી મારી ટીમનો પ્રત્યેક સભ્ય સુરક્ષિત ન હોય ત્યાં સુધી હું મારી સુરક્ષાનો વિચાર ન કરી શકું. હું કેપ્ટન તરીકે તમને આદેશ આપું છું કે પાણીમાં કુદી પડો.”

થોડા જ સમયમાં પાણીમાં ગરકાવ થયેલા કુકરીની સાથે

મહેન્દ્રનાથ પણ ગરક થઈ ગયા અને શહાદતને પામ્યા.

ટીમના લીડરનું કામ માત્ર હુકમ આપવાનું જ નથી. જરૂર

પડે ત્યારે પોતાના જીવના જોખમે પણ ટીમના સામાન્યમાં

સામાન્ય માણસની રક્ષા કરવી એ ટીમલીડરની ફરજ છે.

વસુંધરાનું વસુ થાઉં સાચું, હું માનવી માનવ થાઉં તો ઘણું.

‘મદાશ્રિતૈર્નૃપૈર્ધર્મશાસ્ત્રમાશ્રિત્ય ચાચિલા: ।

પ્રજા: સ્વા: પુત્રવત્ પાલ્યા ધર્મ: સ્થાપ્યો ધરાતલે ॥’

અને અમારે આશ્રિત એવા જે સત્સંગી રાજા તેમણે ધર્મશાસ્ત્રને આશરીને પોતાના પુત્રની પેઠે પોતાની પ્રજાનું પાલન કરવું. અને પૃથ્વીને વિષે ધર્મનું સ્થાપન કરવું. (શિક્ષાપત્રી : શ્લોક- ૧૫૭)

ડૉક્ટર રાધાકૃષ્ણન્ આપણા દેશના રાષ્ટ્રપતિ હતા એ વખતની વાત છે.

એક કોલેજના વિદ્યાર્થી પાસે ફી ભરવા જેટલા પૈસા હતા નહિ. તેનું કુટુંબ અત્યંત ગરીબ હતું. તે વિદ્યાર્થીએ ફીના પૈસા મેળવવા માટે બહુ કોશિશ કરી જોઈ. તેણે અનેક શ્રીમંતો પાસે ધા નાખી, ઘણી સંસ્થાઓ પાસે મદદ માગી પણ કોઈ તરફથી સહાય મળી નહિ.

તે વિદ્યાર્થી નિરાશ થઈ ગયો. તેને લાગ્યું કે હવે તેણે અભ્યાસ છોડી દેવો પડશે, પણ અચાનક તેના મનમાં એક વિચાર ઝબકી ગયો. તેને થયું કે, રાષ્ટ્રપતિ ડૉક્ટર રાધાકૃષ્ણન્ની પાસે મદદ માગી જોઉં. તેમને શિક્ષણજગત અને વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યે લાગણી છે એટલે તેઓ મને જરૂર મદદ કરશે.

જો કે પછી તેને પોતાના પર જ હસવું આવ્યું કે, આવડા મોટા દેશના વડા પાસે એક વિદ્યાર્થીનો પત્ર વાંચવાની દુરસદ ક્યાંથી હોય ? મારો પત્ર તેમના સુધી પહોંચશે કે કેમ એ જ સૌથી મોટી વાત છે. એટલે ફીની મદદની આશા તો ક્યાંથી રાખી શકાય ?

પરંતુ તેમ છતાં છેવટે એ વિદ્યાર્થીને લાગ્યું કે, એક પત્ર

લખવામાં મારે ક્યાં કશું ગુમાવવાનું છે ? એટલે તેણે ડૉક્ટર રાધાકૃષ્ણન્ને પત્ર લખ્યો. પત્ર લખ્યા પછી તે વિદ્યાર્થી રોજ ચાતકડોળે રાષ્ટ્રપતિના પત્રની રાહ જોવા માંડ્યો. ઘણા દિવસો વીતી ગયા છતાં તેને ડૉક્ટર રાધાકૃષ્ણન્ તરફથી કોઈ જવાબ મળ્યો નહિ.

છેવટે નિરાશ થઈ ગયેલો તે વિદ્યાર્થી પ્રિન્સીપાલને મળવા પહોંચ્યો. તેણે પ્રિન્સીપાલને કહ્યું : “સાહેબ ! હું મારી ફી ભરી શકું તેમ નથી એટલે મારું નામ કોલેજમાંથી કાઢીને મને લિવિંગ સર્ટીફિકેટ આપી દો.”

ત્યારે પ્રિન્સીપાલે કહ્યું : “બેટા ! તારી ફી તો અમને મળી ચૂકી છે !” વિદ્યાર્થી અવાક બની ગયો. પ્રિન્સીપાલે તેના આશ્ચર્યચકિત ચહેરા સામે નજર નાખીને કહ્યું : “તે જેમને પત્ર લખ્યો હતો તેમણે તારી ફી આપી દીધી છે. ડૉક્ટર રાધાકૃષ્ણને એ પત્ર વાંચીને મારી પાસેથી તારા વિષે માહિતી મંગાવી હતી. અને મેં માહિતી આપી એ પછી તેમણે તારી ફી ભરી દીધી હતી.”

પેલો યુવાન તો ભારતની લોકશાહીના સાચા સમ્રાટ ડૉક્ટર રાધાકૃષ્ણન્ને મનોમન નમી જ રહ્યો.....!!!

‘સમાની વ આકૂતિ: સમાના હૃદયાનિ વ: ।

સમાનમસ્તુ વો મનો યથા વ: સુ સહાસતિ ॥’

અમારા સંકલ્પ હૃદય અને મન સમાન હોય ! અને અમે એકબીજાના સહયોગથી સાથે જ કાર્ય કરીએ. (જન્મેદ : ૧૦/૧૯૧/૩)

હેદરાબાદના એ વિખ્યાત સ્ટેડિયમમાં રમતોત્સવનું આયોજન થયું હતું. ખૂબ મોટી સંખ્યામાં લોકો આ રમતોત્સવને માણવા માટે આવ્યા હતા.

કારણ કે, આ રમતોત્સવની વિવિધ સ્પર્ધામાં ભાગ લેનારા સ્પર્ધકો નાના બાળકો હતા.

૧૦૦ મીટરની દોડની સ્પર્ધા શરૂ થવાની તૈયારી

હતી. ભાગ લેનારા ૧૦ નાના બાળકોએ પોતાની પોઝીશન પણ લઈ લીધી હતી. અને હવે એ માત્ર દોડ શરૂ કરવાના આદેશની રાહ જોઈ રહ્યા હતા.

વિસલ વાગતાની સાથે જ બાળકોએ દોડ શરૂ કરી. બધાએ પોતાની પૂરી તાકાત લગાવીને દોડવાની શરૂઆત કરી. હજુ તો દોડ શરૂ થઈ ત્યાં જ એક નાની બાળકીને ઠેસ વાગવાથી એ પડી ગઈ અને રડવા લાગી. એના રડવાનો અવાજ સાંભળીને એની સાથે દોડી રહેલા બીજા પ્રતિસ્પર્ધીઓએ એ બાળકીની સામે જોયું. દોડવાનું બંધ કરીને એક પછી એક બધા જ સ્પર્ધકો એ બાળકી પાસે આવ્યા. બાળકીને પ્રેમથી ઊભી કરી, એના કપડાં પરની ધૂળ ખંખેરી આપી. એક બીજી બાળકીએ એની આંખના આંસું લૂછ્યા. સ્ટેડિયમમાં હાજર તમામ લોકો આ બધું જ જોઈ રહ્યા હતા.

છોકરી થોડી સ્વસ્થ થઈ એટલે સ્પર્ધામાં ભાગ લેનારા

તમામે એકબીજાના હાથ પકડ્યા અને એક સાથે જ દોડવા લાગ્યા. બધા લોકો પોતાના સ્થાન પર ઊભા થઈને તાળીઓના ગડગડાટ સાથે તમામ બાળકોને વધાવી રહ્યા હતા. દસે-દસ બાળકો એકબીજાના હાથ પકડીને એક સાથે જ વિજય રેખા પર પહોંચ્યા અને તમામ પ્રથમ નંબર પર વિજેતા બન્યા. હાજર રહેલા તમામ લોકોની આંખો ભીની થઈ ગઈ.

આ વાર્તા નહિ, બની ગયેલી **વાસ્તવિક ઘટના** છે. અને આપને એ જાણીને આશ્ચર્ય થશે કે, સ્પર્ધાનું આયોજન ‘નેશનલ ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ મેન્ટલ હેલ્થ’ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. અને સ્પર્ધામાં ભાગ લઈ રહેલા આ તમામ બાળકો માનસિક અસ્થિરતા ધરાવતા હતા.

એક તરફ એકબીજાના ટાંટિયા ખેંચવામાં વ્યસ્ત આપણે સૌ બુદ્ધિશાળી માણસો છીએ અને બીજી બાજુ અસ્થિર મગજના આ બાળકો જે એકબીજાને મદદ કરવા માટે તત્પર છે.

હું ચાહું છું સુંદર ચીજ સૃષ્ટિની,
ને જે અસુંદર રહી તેહ સર્વને, મૂકું કરી સુંદર ચાહી ચાહી...!

‘ધીરો વદતિ વિષ્ણવે મૂર્ખો વદતિ વિષ્ણાય ।

उभयोस्तु शुभं पुण्यं भावग्राही जनार्दनः ।।’

ભણેલો પુરુષ વિષ્ણવે ! કહે છે, તો અભણ વિષ્ણાય ! બંને શુભ છે.

કારણ કે, ભગવાન ભાષા નહિ પણ ભાવ જ ગ્રહણ કરે છે.

સં. ૧૮૮૦માં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે પંચાળામાં ખૂબજ ધામધૂમથી પુષ્પદોલોત્સવ ઉજવ્યો. આ ભવ્યાતિભવ્ય ઉત્સવને માણવા હજારો ભક્તો આવ્યા હતા. તેમાં ઊના શહેરના વણિક ભક્ત ગણેશ શેઠ પણ હતા. શ્રીમંતની સાથે-સાથે ઉદાર પણ ખૂબ હતા. તેમણે ચાંદીના થાળમાં ૧૧૦૦ રૂપિયાની ભેટ શ્રીજીમહારાજના ચરણોમાં અર્પણ કરીને પોતાનો ભગવાન શ્રીહરિ પ્રત્યેનો ભાવ વ્યક્ત કર્યો.

એ જ સમયે નાનકડો ભીમો તે સભામાં બધાથી છેવાડે ઊભો હતો. અને શ્રીજીમહારાજની સમીપે જઈને પોતાને પણ કંઈક ભેટ દેવી છે એવી હામ સાથે મહારાજ પાસે પહોંચવાનો માગ કરતો હતો. પરંતુ તેણે જોયું કે, પેલા શ્રીમંત શેઠે ચાંદીના થાળમાં ૧૧૦૦ રૂપિયા ભગવાન શ્રીહરિના ચરણોમાં અર્પણ

કર્યા. એટલે તે તો નિરાશ થઈ ગયો. કારણ કે, તેની પાસે તો ખાલી આઠઆના જ હતા. એમને થયું કે, આવડા મોટા ભગવાન પાસે મારા આઠઆનાની શું હેસિયત ? તે નિષ્ક્રિય થઈને ચુપચાપ ઊભો જ રહી ગયો.

પરંતુ, ભાવગ્રાહી ભગવાન ભીમાના ભાવને જાણી ગયા. અતિ મધુરા સ્વરે ભીમાને કહ્યું : “અરે, ભીમા ! તું અમારા માટે કંઈક ભેટ લાવ્યો છે ને ? શું તે તારે અમને નથી દેવી ? તારી પાસે જ રાખવી છે ?”

શ્રીજીમહારાજના પ્રેમ નીતરતા શબ્દો સાંભળીને ભીમો પોતાની લાગણી રોકી ન શક્યો. આંખમાં આવતા હર્ષાશ્રુઓને છુપાવતો દોડતો એ શ્રીજીમહારાજના ચરણમાં ઢગલો થઈ ગયો. અડધો રૂપિયો ભગવાન શ્રીહરિના ચરણમાં ધરી દીધો, જાણે દીલ ધરી દીધું...!!!

હૃદયના શુદ્ધ પ્રેમીને નિગમના જ્ઞાન ઓછા છે, ન પરવા માનની તોયે બધા સન્માન ઓછા છે; તરી જાવું બહુ સહેલું છે મુશ્કેલ ડૂબવું જેમાં, એ નિર્મળ રસસત્તાથી ગંગાસ્નાન ઓછા છે.

જોબન પગી પોતાના નિયમમાં અડગ રહ્યા. ત્રીજા દિવસે જોબનની આવી અનન્ય ભક્તિ જોઈને શ્રીગુમહારાજ પ્રસન્ન વડતાલ પહોંચ્યા, ગોમતીજીમાં સ્નાન કરીને પૂજા કરવા બેઠા. થઈ ગયા અને એ જ સમયે ત્યાં પ્રગટ થઈને બાથમાં ઘાલીને હજુ પણ પાણીનું એક ટીપુંય મોઢામાં નથી મૂક્યું. ભક્તરાજ જોબનને ભેટી પડ્યા.....!!

જોઈ વહોરિયે જાત મરતા લગ મેલે નહિ, પડી પટોળે ભાત ફાટે પણ ફીટે નહિ.

‘નરસ્ય આભરણં રૂપં રૂપસ્ય આભરણં ગુણઃ ।

ગુણસ્ય આભરણં જ્ઞાનં જ્ઞાનસ્ય આભરણં ક્ષમા ॥’

માનવનું આભૂષણ રૂપ છે, રૂપનું આભૂષણ ગુણ છે,
ગુણનું આભૂષણ જ્ઞાન છે અને જ્ઞાનનું આભૂષણ ક્ષમા છે.

અમેરિકન સૈનિક વિલિયમ સ્કોટ એકવાર યુદ્ધ દરમિયાન લાંબી મુસાફરી કરીને તેના એક બિમાર સૈનિક મિત્રને મળવા ગયો. વિલિયમ સ્કોટ લાંબી મુસાફરી કરીને થાકી ગયો હતો પણ બિમાર મિત્રની હાલત જોઈને તેણે તેને મદદ કરવાનું નક્કી કર્યું. તેના બિમાર મિત્રની ડ્યુટી રાતે યુદ્ધ છાવણી બહાર ચોકી કરવાની હતી. સ્કોટે તેને કહ્યું : “તું આરામ કર, તારા બદલે હું પહેરો ભરીશ.” સ્કોટને ખૂબ થાક લાગ્યો હતો એટલે મોડી રાતે તેને ઊંઘ આવી ગઈ. એ દરમિયાન સેનાપતિ અચાનક ત્યાં આવી ચડ્યો. યુદ્ધ દરમિયાન કોઈ સૈનિક ભૂલ કરે એ કોઈ કાળે ન ચાલે એવું માનતા સેનાપતિએ સ્કોટને ગોળીએ દેવાનો આદેશ કર્યો.

એ સજાનો અમલ કરવા માટે અમેરિકન પ્રમુખની મંજૂરી જરૂરી હતી. એ વખતે અબ્રાહમ લિંકન પ્રમુખ હતા. અબ્રાહમ લિંકને સ્કોટને મળવા બોલાવ્યો. તેમણે કહ્યું : “તારી ઉપર જે આરોપ મૂક્યો છે એ સાચો છે?”

ત્યારે સ્કોટે કહ્યું : “હા, સેનાપતિજીના કહેવા પ્રમાણે મેં

ખરેખર પહેરો ભરતી વખતે ઊંઘી જવાનો ગુનો કર્યો છે. હું લાંબી મુસાફરી કરીને આવ્યો હતો. છતાં બિમાર મિત્રને મદદ કરવાના આશયથી તેના વતી મેં પહેરો ભરવાની જવાબદારી સ્વીકારી હતી અને એ જવાબદારી નિભાવવામાં હું નિષ્ફળ ગયો છું.” એ સૈનિક સાથે વાત કરતા કરતા અબ્રાહમ લિંકનનું ધ્યાન એ સૈનિકે પહેરવા લોકેટ પર પડ્યું. એમાં એક વૃદ્ધાની તસ્વીર હતી. અબ્રાહમ લિંકને પૂછ્યું : “આ તારા માતાની તસ્વીર છે?” સ્કોટે હા પાડી એટલે એમણે બીજો સવાલ કર્યો : “તેમને ખબર છે કે તને મોતની સજા થઈ છે?” ત્યારે સ્કોટે ના પાડી.

અબ્રાહમ લિંકને સ્કોટને કહ્યું : “સારું તું એમને હમણા જ મળવા જા.”

લિંકનના આ વાક્યથી સ્કોટ મૂંઝાયો. તેણે કહ્યું : “સર ! હું સમજ્યો નહિ !”

અબ્રાહમ લિંકને તેની પીઠ પર ધબ્બો મારીને કહ્યું : “તારી માતા પાસે જઈને કહે કે મને ગોળીએ વીંધી નાખવાની સજા થઈ હતી એ રદ કરવામાં આવી છે.....!!”

બસ, એટલી જ સમજ મને પરવરદિગાર દે, સુખ જ્યારે જ્યાં મળે ત્યારે બધાના વિચાર દે.

‘યથા દેશસ્તથા ભાષા યથા રાજા તથા પ્રજાઃ ।

યથા ભૂમિસ્તથા તોયં યથા બીજં તથાડઙ્કુરઃ’

જેવો દેશ તેવી બોલી, જેવો રાજા તેવી પ્રજા,
જેવી ભૂમિ એવું પાણી અને જેવું બીજ એવું અંકુર હોય છે.

એકવાર માનસરોવરનું એક હંસ અને નીકળી ગયું. અને કોઈ સાવ ઉજ્જડ ને વેરાન પ્રદેશમાં આવી હંસલીનું જોડું ઊડતા ઊડતા બહુ જ દૂર ગયું. માનસરોવરના પ્રાકૃતિક વાતાવરણમાં રહેવા ટેવાયેલા આ

જોડાના શ્વાસ રૂંધાવા માંડ્યા. હંસલીએ રડતા રડતા હંસને કહ્યું : “હું અહીંના વાતાવરણમાં મરી જઈશ. મને જલ્દી આપણા પ્રદેશમાં લઈ જાવ.” હંસે પોતાની પત્નીને સાંત્વના આપતા કહ્યું : “ગાંડી ! બહુ ચિંતા ના કર, બસ જેમ-તેમ કરીને આજની રાત પસાર કરી લે. કાલે સૂર્યોદય થતાં જ આપણે આપણા વતન જવા નીકળી જઈશું.” બંને એક જાડ નીચે આરામ કરવા માટે બેઠા. થોડીવારમાં જાડ પરથી જોર-જોરથી હસવાનો અવાજ આવવા લાગ્યો. હંસ અને હંસલીએ ઉપર જોયું તો કોઈ ઉલ્લુ (ઘુવડ) બેઠો-બેઠો સાવ બિનજરૂરી અવાજ કરીને જોડાને હેરાન કરી રહ્યો હતો. હંસ અને હંસલી બીજા જાડ પાસે ગયા તો પેલો ઉલ્લુ પણ ત્યાં ગયો. હંસ અને હંસલી ખૂબ હેરાન-પરેશાન થઈ ગયા અને બોલ્યા : “હવે સમજાઈ ગયું કે આ પ્રદેશ ઉજ્જડ કેમ છે અને કોઈ અહીંયા કેમ નથી આવતું. આવા ઉલ્લુઓ હોય ત્યાં વેરાન વગડા સિવાય બીજી શું આશા રાખી શકાય ?” જેમતેમ કરીને સવાર પાડી. હંસ અને હંસલી પોતાના દેશ જવા માટે તૈયાર થયા. એજ વખતે ઉલ્લુએ રાડારાડી ચાલુ કરી એટલે ગામના બધા લોકો ભેગા થઈ ગયા. જેવા બધા જ લોકો આવી ગયા કે ઉલ્લુએ કહ્યું : “આ હંસ મારી પત્નીને એની સાથે ભગાડીને લઈ જાય છે.” પેલા હંસે કહ્યું : “જરા વિચાર તો કર, આ હંસલી મારી પત્ની છે. હું એને સાથે લઈને જ આવ્યો હતો. આ તારી પત્ની કેમ બની ગઈ ?” ઉલ્લુ તો એક જ વાત પકડીને બેસી ગયો કે ‘હંસલી મારી પત્ની છે ને મારી પત્ની અપાવો.’

હંસ અને હંસલીને પકડી લેવામાં આવ્યા. ગામમાં પંચાયત

બોલાવવામાં આવી. પંચો ન્યાય કરવા બેઠા. હંસ અને હંસલીએ રડતા-રડતા ખૂબ આજીજી કરીને સત્ય વાત સમજાવવાનો પ્રયાસ કર્યો. પંચે અંદરો-અંદર ચર્ચા કરી કે આ હંસ-હંસલી કાલે જતા રહેશે. ઉલ્લુ તો આપણો છે ને કાયમ આપણી સાથે જ રહેવાનો છે, તો ચાલો આપણે ઉલ્લુની તરફેણમાં જ ચૂકાદો આપીએ. અંતે પંચાયતે ચૂકાદો આપ્યો : “હંસલી ઉલ્લુની પત્ની છે અને હંસે તત્કાલ આ પ્રદેશ છોડીને ભાગી જવું. ફરી ક્યારેય આ પ્રદેશમાં આવવું નહિ.”

હંસ અને હંસલી બંને ખૂબ રડ્યા. પછી હંસ જ્યારે જતો હતો ત્યારે પેલા ઉલ્લુએ એને ઊભો રાખ્યો અને કહ્યું : “ભાઈ ! આ તારી પત્નીને સાથે લેતો જા. મારે નથી જોઈતી.” હંસ તો ઉલ્લુની વાત સાંભળીને આશ્ચર્યમાં પડી ગયો અને બોલ્યો : “તો પછી તે આ બધી માથાકુટ કેમ કરી ?” ત્યારે ઉલ્લુએ કહ્યું : “ભાઈ ! તમે બંને કહેતા હતા ને કે આ પ્રદેશ મારા જેવા ઉલ્લુઓને કારણે વેરાન અને ઉજ્જડ છે પણ એમ નથી. વાસ્તવિકતા એ છે કે અમારું પંચ અમારા જેવા ઉલ્લુઓની તરફેણમાં જ ચૂકાદાઓ આપે છે અને એટલે આ પ્રદેશ વેરાન વગડા જેવો છે...!!” છેલ્લા કેટલાય વર્ષોથી આ દેશ પણ સાવ ઉજ્જડ અને વેરાન વગડા જેવો બની ગયો હોય તેવું નથી લાગતું? અહીંયા ઘણા ખરાં ચૂકાદાઓ ઉલ્લુઓની તરફેણમાં જ આપવામાં આવે છે. માત્ર વખાણ કરવાના બદલે થોડી વાસ્તવિકતાઓ પણ સમજતા થઈએ.

અંધેરી નગરી ગાંડું રાખ, ટકે શેર ભાજી ટકે શેર ખાખ.

‘ધર્મ એવ હતો હન્તિ ધર્મો રક્ષતિ રક્ષિતઃ ।

કર્મણા મનસા વાચા તતો ધર્મ ચરેત્ પુમાન્ ॥’

ધર્મનો નાશ કરવાથી તે હણાયેલો ધર્મ આપણો જ નાશ કરે છે. ધર્મની રક્ષા કરવાથી સુરક્ષિત ધર્મ આપણી રક્ષા કરે છે. માટે મનુષ્યે મન-કર્મ-વચને ધર્મનું આચરણ કરવું જોઈએ.

છગપતિ શિવાજી પોતાના તંબુમાં બેઠા-બેઠા ચિંતિત મુખમુદ્રા પૂર્વક સેનાપતિ માધવ ભામલેકરની પ્રતીક્ષા કરી રહ્યા હતા. થોડી જ વારમાં સેનાપતિ આવી પહોંચ્યા. તેના હાથમાં એક ગ્રંથ હતો અને તેની સાથે ડોલી ઊંચકીને ઊભેલા બે માણસો પણ હતા. પોતાનો આનંદ વ્યક્ત કરતા સેનાપતિએ કહ્યું :

“મહારાજ! આજે તો મુઘલ સેનાને દૂર સુધી પાછી ખસેડી દીધી અને બિચારો બહલોસખાં તો પોતાનો જીવ બચાવીને

ભાગી ગયો. હવે મુઘલ સેનાની તાકાત નથી કે ફરી આપણા રાજ્યમાં પગ મૂકી શકે.”

શિવાજી મહારાજે ડોલી સામે જોઈને ગંભીરતાથી પૂછ્યું : “સેનાપતિજી ! આમાં શું છે ?” અકૂહાસ્ય કરતો સેનાપતિ બોલ્યો : “મહારાજ ! મુસ્લિમ રમણીઓમાં સુંદરતાનું અણમોલ રત્ન. એટલે કે બહલોસખાંની બેગમ છે. તે તમારા માટે ભેટરૂપે લાવ્યો છું અને આ કુરાન છે. તેને સળગાવીને તમારા બદલાની આગ બુઝાવો.”

શિવાજી મહારાજે કુરાન હાથમાં લઈને ચૂમી લીધું. અને ડોલીનો પડદો હટાવીને બેગમને બહાર આવવા માટે કહ્યું. તેને નખશિખ જોઈને પછી શિવાજી મહારાજ બોલ્યા : “આ હા ! ખરેખર તું તો ખૂબજ સુંદર છો. પરંતુ અફસોસ, જો હું તારા પેટે જન્મ્યો હોત તો હું પણ કદાચ તારા જેવો જ સુંદર હોત...!!!!”

તેમણે પોતાના એક અન્ય અધિકારીને આદેશ કર્યો કે, સન્માન અને સુરક્ષા સાથે બેગમ અને કુરાને-શરીફને

બદલોસખાં સુધી પહોંચાડી દો.

ત્યારપછી ક્રોધિત સ્વરથી સેનાપતિને કહ્યું : “તમે આટલા વર્ષોથી મારી સાથે રહ્યા પણ મને ઓળખી ન શક્યા ! હું વીર છું. વીરોની એ પરિભાષા નથી કે એ અબળાઓ પર અત્યાચાર કરે, તેનું સતીત્વ લૂંટે અને ધર્મગ્રંથોની હોળી સળગાવે. કોઈની સંસ્કૃતિનો નાશ કરવો એ કાયરતા છે. એવા કાયરોનો અંતે તો વિનાશ જ થાય છે. પરધર્મ-સહિષ્ણુતા જ સાચો ધર્મ છે.”

સમદષ્ટિને તૃષ્ણા ત્યાગી, પરસ્ત્રી જેને માતરે, જીહ્વા થકી અસત્ય ન બોલે, પરધન નવ ઝીલે હાથ રે. વૈષ્ણવ જન તો એને રે કહીએ.

‘શુદ્ધોઽસિ બુદ્ધોઽસિ નિરંજનોઽસિ, સંસારમાયા પરિવર્તિતોઽસિ ।

સંસાર સ્વપ્નં ત્યજ મોહનિદ્રાં, મદાલસા વાક્યમુવાચ પુત્રમ્ ॥’

સતી મદાલસા પોતાના પુત્રને ઉપદેશ આપે છે : “હે પુત્ર ! તું શુદ્ધ છે, બુદ્ધિમાન છે, નિરંજન છે અને આ માયામય સંસાર પરિવર્તનશીલ છે. સ્વપ્નતુલ્ય આ સંસારનો મોહ છોડી દે.”

એક આર્ય સત્તારી કેવી હોવી જોઈએ એના અનેક ઉદાહરણો આપણા ઇતિહાસમાં લખાયા છે. તેમાં સર્વશ્રેષ્ઠ ઉદાહરણ છે સતી મદાલસા. પુરાણમાં મદાલસાની કથાની છાપ કંઈક અલગ જ ઉપસી આવે છે. આ મહાસતીએ પોતાના છ પુત્રોને વૈરાગ્યોપદેશ આપીને સાધુ કરી દીધા. એની એવી ઉચ્ચભાવના હતી કે, મારી કુખથી જન્મ લેનાર મારા પુત્ર આ લોક અને પરલોકના મહાસુખ પ્રાપ્ત કરે. જો કે આવી ભાવના રાખવી દરેક માતાની ફરજ પણ છે.

સતી મદાલસા પોતાના પુત્રોને ઉપદેશ આપતી : “વત્સ ! જો તારે નિત્ય સુખ પ્રાપ્ત કરવું હોય તો હંમેશા સદાચારનું પાલન કરવું જોઈએ. આચારહીન માણસને ન તો આ લોકમાં સુખ પ્રાપ્ત

થાય છે ન પરલોકમાં. ગુરુજનો પ્રતિ હંમેશા આદર રાખવો જોઈએ. બુદ્ધિમાન પુરુષ સ્ત્રી સામે ક્યારેય કુદૃષ્ટિથી ન જુએ. દેવતા, શાસ્ત્ર, સાધુ, બ્રાહ્મણ, ગુરુ, પતિવ્રતા અને તપસ્વી વગેરેની નિંદા અને પરિહાસ પણ ક્યારેય ન કરે.

જેનો પુત્ર નિત્ય પરમાત્માનું ધ્યાન-ભજન કરે છે તેના જ માતા-પિતાને ધન્ય છે. જેનો પુત્ર શૂરવીર કે ભક્ત ન હોય તેના કુળમાં અમાવાસ્યાની રાત્રિની જેમ અંધારું છવાઈ જાય છે. હે પુત્ર ! તું શુદ્ધ છે, બુદ્ધિમાન છો, નિરંજન છો અને આ સંસાર પરિવર્તનશીલ છે. અહિં કોઈ અમરપદ્ધતિ લખાવીને નથી આવ્યું. અહીં બધું જ નાશવંત છે અને બધા જ નાશવંત છે. હે પુત્ર ! આ સંસાર તો સપના જેવો છે. માટે તું મોહનિદ્રા છોડી દે અને સંસાર છોડીને પરમાત્માને ભજને તેના શાશ્વત સુખની પ્રાપ્તિ કરી લે.”

જનની જીવો રે ગોપીચંદની પુત્રને પ્રેર્યો વૈરાગ્યજી, ઉપદેશ આપ્યો એણી પેટે લાગ્યો સંસારીડો આગ્યજી.

‘ભોગા ન ભુક્તા વયમેવ ભુક્તાઃ । તૃષ્ણા ન જીર્ણા વયમેવ જીર્ણાઃ ॥’

અમે વિષયોને નથી ભોગવતા, પરંતુ વિષયોએ જ અમને ભોગવી લીધા છે.

તૃષ્ણા જીર્ણ નથી થઈ, પરંતુ અમે જ જીર્ણ થઈ ગયા છીએ.

વર્લ્ડ ફેમસ પોપ ડાન્સર માર્કલ જેક્સને બહુ જ નાની વયમાં ખૂબ મોટી પ્રસિદ્ધિ મેળવી. પોતાના પોપ ડાન્સના જાદુથી એણે દુનિયાભરના લોકોને દીવાના બનાવી દીધા. અબજો

રૂપિયાનો આસામી થઈ ગયો. જ્યારે માણસની પાસે ધન આવે છે ત્યારે કોઈક વિરલા જ એનો સાચો ઉપયોગ કરી શકે છે.

માર્કલની પાસે ધનના ઢગલા થયા અને એના ભોગ-વિલાસ વધી ગયા. સર્જરી દ્વારા પોતાની કાળી ચામડીને ગોરી

ચિંતન

જૂન ૨૦૧૪ ૧૭

બનાવી. ખાવા-પીવા અને બેસવા-ઉઠવામાં એ સ્વતંત્ર મીજાજી થઈ ગયો. દારુ, ડ્રગ્સ અને વ્યભિચાર એ જ એનું જીવન થઈ ગયું. પેઈન કિલર દવાઓએ માર્ઈકલને પરતંત્ર બનાવી દીધો. એ દુનિયાભરના રોગોનું ઘર બની ગયો. દુનિયાના ગણતરીના

અતિ ધનવાનોમાં જેની ગણતરી થઈ શકે એવો માર્ઈકલ જેકસન હાલતી-ચાલતી દુઃખની અને પીડાની મૂર્તિ બની ગયો. એનું જીવન એને બોઝા રૂપ થઈ પડ્યું અને તે તડપી-તડપીને મરી ગયો....!!!

હવે તો અટકો, તૃષ્ણા પંથે ક્યાં લગી ભટકશો ? ચરણ, હવે તો અટકો !!

‘ન દાનં ન તપો નેજ્યા ન શૌચં ન વ્રતાનિ ચ ।
પ્રીયતેऽમલયા ભક્ત્યા હરિશ્ચાન્યદ્ વિઢમ્બનમ્ ॥’

ન દાનથી, ન તપથી, ન યજ્ઞથી, ન પવિત્રતાથી, ન વ્રતથી,
હરિ પ્રસન્ન થાય છે કેવળ શુદ્ધ ભક્તિથી એ વિના અન્ય તો બધું વિડંબન છે.

“બેટી ! શું કરે છે ?” ગઢપુર નરેશ એભલબાપુએ બાલમુકુંદની પૂજા કરતી પોતાની દીકરી જીવુબાને પ્રશ્ન કર્યો.

“બાપુ ! મારા જીવનઆધાર બાલમુકુંદને સ્નાન કરાવું છું.” જીવુબાએ ઉત્તર આપતા કહ્યું.

“પણ બેટા ! હજી તો તારી રમવા કુદવાની ઉંમર છે. આ પૂજા-પાઠને બધું અત્યારે એટલું બધું ન કરાય.”

“બાપુ ! મારી જેવડી બીજી છોકરીઓ જેમ ઢીંગલા-ઢીંગલીથી રમે છે તેમ મને આ બાલમુકુંદ સાથે રમવું બહુ ગમે છે.” વિનયી અવાજથી જીવુબાએ કહ્યું.

“જીવુ ! તું એને સ્નાન કરાવે છે, વસ્ત્ર પહેરાવે છે, દૂધ પીવડાવે છે. આ બધું કંઈ તારો ભગવાન જાણે છે.”

“હા, બાપુ ! આપણને ભલે ન દેખાય પણ આપણે પ્રેમથી અર્પણ કરેલી દરેક વસ્તુનો ભગવાન ચોક્કસ સ્વીકાર કરે જ છે.” “તો આજ તું દૂધ અર્પણ કર અને તારો બાલમુકુંદ પીઈ જાય તો હું તને ને તારા ભગવાનને સાચા માનું. નહિતર, પછી

આ પૂજાપાઠને બધું બંધ કરાવી દઈશ.”

જીવુબાએ બાલમુકુંદ સામે દૂધની તાંસળી મૂકી અને આર્તનાદથી પ્રાર્થના કરી : “હે પ્રભુ ! હું તો જાણું જ છું કે સકલ જગતમાં તારો નિવાસ છે. હું જે કંઈ પણ અર્પણ કરું છું તે બધું તું હંમેશા સ્વીકાર કરે જ છે. પરંતુ આજે મારા બાપુને જ્ઞાન થાય કે પ્રેમી ભક્તોની ભાવનાને ભગવાન સહર્ષ સ્વીકારે છે. એ માટે તું પ્રત્યક્ષ આવીને આ દૂધ પી જા.” જીવુબાના ભક્તિભાવને વશ થઈને બાલમુકુંદની મૂર્તિમાંથી પ્રત્યક્ષ ભગવાન પ્રગટ થયા અને ઘટઘટ કરતા બધું દૂધ પી ગયા ને પછી તાંસળીનો ઘા કરીને એભલબાપુના પગમાં ફગાવી દીધી.

એભલબાપુ તો થોડીવાર અવાક બનીને જોઈ જ રહ્યા. એમની આંખો ફાટી રહી. તે દોડીને દીકરીના પગમાં પડી ગયા અને બોલ્યા : “જીવું... જીવું ! તે તો આજે મને ધન્ય બનાવી દીધો. યોગ, યજ્ઞ અને ધ્યાન-ધારણાથી પણ જે પ્રભુના દર્શન ન થાય એ સલુણી મૂર્તિના દર્શન તારા કારણે આજે મને થયા. હું તો ધન્ય થઈ ગયો... ધન્ય થઈ ગયો....!!!!”

તે મન ચલ મહોબત કરીએ, નદીનાળામાં કોણ મટે ? ચલ ડૂબ ઘૂઘવતે દરિએ !

‘વિકાર હેતૌ સતિ વિક્રિયન્તે યેષાં ન ચેતાંસિ ત એવ ધીરાઃ ॥’
વિકારના કારણો વિદ્યમાન હોવા છતાં પણ જેના ચિત્તમાં વિકૃતિ ન આવે એ જ વાસ્તવમાં ધીરપુરુષ છે.

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના પરમ સખાભક્ત સુરાખાચર એકવાર કોઈ કામ માટે જસદણ ગયેલા. જસદણ નરેશ વાજસુરખાચર સુરાખાચરના મિત્ર હતા. વાજસુરખાચરે સાંભળેલું કે, સુરાખાચર દેઢ

બ્રહ્મચર્ય વ્રતનું પાલન કરે છે તો આજે જ્યારે સુરાખાચર મારા અતિથિ બન્યા જ છે ત્યારે લાવ એના બ્રહ્મચર્યની પરીક્ષા કરી લઉં. આવો વિચાર વાજસુરખાચરના મનમાં થયો.

સુરાખાચરનો ઉતારો રાયરચીલાથી સુસજ્જ

એકાંત રૂમમાં કરાવ્યો. રાત્રિ થતાં સુરાખાયર પ્રભુસ્મરણ સાથે આછી-પાતળી ઊંઘમાં પડખા ફરતા હતા. વાજસુરખાયરે રાત્રિના બાર વાગ્યે વેશ્યાને સુરાખાયરના ઓરડામાં મોકલી. વેશ્યાએ કંઈક વસ્તુ શોધવાના બહાને ઓરડામાં પ્રવેશ કર્યો. ઘનઘોર અંધારી રાત હતી. ઓરડાના એક ખુણાના ગોખમાં નાનકડો દીવડો આછેરો પ્રકાશ પાથરતો હતો. એવા નિરવ એકાંતમય ઓરડામાં વેશ્યાએ પ્રવેશ કર્યો. એટલે સુરાખાયર ખાટલામાંથી બેઠા થઈ ગયા. થોડીવાર તો આમ-તેમ ફાંફા મારીને વેશ્યા કંઈક શોધવાનું નાટક કરવા લાગી. સુરાખાયરના મનમાં એમ કે, આ અહીંથી જાય તો હું નિરાંતે ઊંઘ લઉં. પણ વેશ્યા તો બહાર જવાનું નામ જ નહોતી લેતી. થોડીવાર પછી વેશ્યાએ ધીરે ધીરે કામણગારા નખરા કરવાના ચાલુ કર્યા એટલે

સુરાખાયર એની મેલી મુરાદ જાણી ગયા. એ જ ક્ષણે એ સફાળા ઊભા થઈ ગયા. બાજુમાં પડેલી તલવાર ઉઠાવી મ્યાનમાંથી બહાર કાઢી અને વેશ્યાના જટીયા પકડી લીધા.

વેશ્યા તો હેબતાઈ ગઈ. એણે સપનામાં પણ નહોતું વિચાર્યું કે કોઈ ભલા મને આવી રીતે પણ ઠુકરાવી શકે. તે તો ડરથી થર-થર ધ્રુજવા માંડી અને સુરાખાયરના પગમાં પડી ગઈ.

સુરાખાયરના પૂછવાથી તેણે કહી દીધું કે, વાજસુરખાયરે તમારું બ્રહ્મચર્ય ભંગ કરવા મને મોકલી છે.

સવાર થતાં જ સુરાખાયર તો વાજસુરખાયરને મળ્યા વગર જ ત્યાંથી રવાના થઈ ગયા. ને ગઢપુર જઈ ભગવાન શ્રીહરિના દર્શન કર્યા. આ હતો ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના આશ્રયનો પ્રતાપ....!!

અનુસંધાન પેજ ૭નું ચાલું...

શ્રીજીમહારાજના આ વચનો અનુસાર જ્ઞાનગુરુને સ્થાને વિશેષપણે સંતોને જ સ્વીકાર્યા છે. જે આપણને જ્ઞાનોપદેશ આપીને ભક્તિમાર્ગમાં આવતાં અવરોધો સામે ઝઝૂમવાનું બળ આપે અને આપણો ભક્તિમાર્ગ મોક્ષમાર્ગ નિર્વિઘ્ન બનાવે.

હવે જો આપણે **નાદબ્રહ્મ** - દીક્ષાગુરુનો ત્યાગ કરી જ્ઞાન બ્રહ્મ-પરબ્રહ્મનો આશ્રય કરીશું તો વૈદિક સંપ્રદાયની રીત પ્રમાણે આપણો સંબંધ પરમાત્મા સાથે જોડાયો ન કહેવાય. અને આપણી ભક્તિ સાંપ્રદાયિક રીતિ મુજબની ભક્તિ ન કહેવાતા **વાડાઠાંધી** ભક્તિ તરીકે મૂલવાય છે. જેનાથી મોક્ષની પ્રાપ્તિ થવી તે **વૈદિક સિદ્ધાંત મુજબ** અશક્ય છે.

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના સિદ્ધાંત મુજબ મંત્ર અને મૂર્તિ આપવાનો અધિકાર ભગવાન સ્વામિનારાયણનાં પ્રાગટ્યકુળ-ધર્મકુળના વિદ્યમાન પ.પૂ.ધ.ધુ. ૧૦૦૮ આચાર્ય મહારાજશ્રીને જ છે. ભગવાન શ્રીહરિ સ્વહસ્તે **શિક્ષાપત્રી**માં લખે છે : -‘આચાર્યૈર્જૈવ દત્તં યદ્યચ્ચ તેન પ્રતિષ્ઠિતમ્ । કૃષ્ણસ્વસ્ત્વં તત્સેવ્યં વન્દ્યમેવેતરત્તુ યત્ ।’

“અને જે શ્રીકૃષ્ણનું સ્વરૂપ પોતાને સેવવાને અર્થે **ધર્મવંશનાં જે આચાર્ય** તેમણે જ આપ્યું હોય અથવા તે આચાર્ય જે સ્વરૂપની પ્રતિષ્ઠા કરી હોય તે જ સ્વરૂપને સેવવું. અને તે વિના બીજું જે શ્રીકૃષ્ણનું સ્વરૂપ તે તો નમસ્કાર કરવા યોગ્ય છે પણ સેવવા યોગ્ય નથી.”

(શિક્ષાપત્રી : શ્લોક -૬૨)

શ્રીજીમહારાજના આ વચનો અનુસાર ધર્મવંશી આચાર્ય મહારાજે જે સ્વરૂપ પ્રતિષ્ઠિત ન કર્યું હોય તે સ્વરૂપ પૂજવા કે સેવવા ધ્યાન કરવા યોગ્ય પણ જો ન થઈ શકતું હોય તો મોક્ષ આપનારું તો ક્યાંથી થઈ શકે ? આથી સાબિત થાય છે કે મૂર્તિ આપવાનો અધિકાર કેવળ આચાર્ય મહારાજશ્રીને જ છે. અને મંત્ર આપવાનો અધિકાર પણ સત્સંગિજીવન આદિક ધર્મગ્રંથો અનુસાર પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી સિવાય અન્ય કોઈને આપવામાં આવ્યો નથી.

‘ભક્તિમાર્ગસ્ય પુષ્ટ્યર્થ મન્ત્રદીક્ષાપ્યપેક્ષ્યતે। અતો ધર્માન્વયે શુદ્ધે ગુસ્તાં સ્થાપયેય ચ ॥’ (શ્રી સત્સંગિજીવન : ૪/૨૪/૧૨)

“ભક્તિમાર્ગની પુષ્ટિ માટે મંત્રદીક્ષાની પણ અપેક્ષા છે તો

શુદ્ધ ધર્મકુળમાં ગુરુપદ-આચાર્યપદ સ્થાપન કરું. હવે જો આ ગુરુનો ત્યાગ કરી અન્ય બે ગુરુનો જ આશ્રય કરીને મોક્ષ ઈચ્છીશું તો અન્ય કોઈ મૂર્તિ કે મંત્ર આપણને મોક્ષ આપી શકશે નહિ. ‘**મંત્રવિદ્યા**’માં કહ્યા મુજબ ‘પુસ્તકે લિખિતો મંત્રો જપ્યતે વેન સુંદરિ ! । ન તસ્ય જાયતે સિદ્ધિર્હનિરેવ પદે પદે । । (માત્ર શાસ્ત્રમાં લખેલો મંત્ર કે જે કોઈનાથી પણ જે પ્રકારે મેળવીને કે સાંભળીને જો મોક્ષપ્રદ બીજામંત્રનો જપ કરવામાં આવે તો એ રીતે **અવિધિપૂર્વક જપેલો મંત્ર** કોઈ પ્રકારની સિદ્ધિ આપતો નથી. પરંતુ ડગલે ને પગલે **હાનિકારક** જ થાય છે.) કેવળ પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીએ શાસ્ત્રોક્ત વિધિપૂર્વક આપેલ મંત્ર (અષ્ટાક્ષર મહામંત્ર) અને પ્રતિષ્ઠિત મૂર્તિ જ મોક્ષ આપી શકશે. માટે મોક્ષ માટે તેમનો પણ આશ્રય અત્યંત અનિવાર્ય છે.”

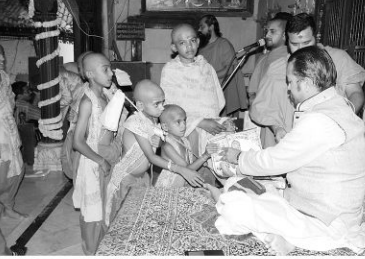
અને હવે રહી વાત **પરમગુરુ પરમાત્માની**, જેને વેદમાં **ભગવાન વ્યાસજી** કહે છે : ‘ઘ્યેયો નારાયણો હરિઃ’ પરમ પ્રાપ્ય, પરમધ્યેય એક ભગવાન જ છે. એમનાં આશ્રય વગર જીવાત્માની મુક્તિ તો સંભવ જ નથી. પ્રથમનાં બે ગુરુનો આશ્રય પણ પરમગુરુ પરમાત્માને પામવા માટે જ કરવાનો હોય છે. તો મોક્ષને ઈચ્છતો કોઈપણ જીવાત્મા હોય તેને હિન્દુ સંસ્કૃતિએ અર્પેલા **મોક્ષદાયક** આ ત્રણે ગુરુનો આશ્રય **અનિવાર્ય** બને છે. તો વ્હાલા ભક્તો ! ચાલો આપણે સહુ આ ગુરુપૂર્ણિમાના શુભ અવસરે આપણાં સૌનાં **જ્ઞાનગુરુ**, (જેને આપણે ભક્તિમાર્ગના પથદર્શક-સહાયક ગુરુ માન્યાં હોય) તથા **દીક્ષાગુરુ** (જેમને ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે આપણાં મોક્ષાર્થે આપણાં સૌનાં ગુરુપદે સ્થાપિત કર્યા છે. એવા **દક્ષિણ વિભાગ** શ્રી લક્ષ્મીનારાયણદેવ દેશ **વડતાલ** પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા **ઉત્તર વિભાગ** શ્રી નરનારાયણદેવ દેશ **અમદાવાદ** પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પૂર્વોક્ત બંને ગુરુને વિશે સર્વોત્કર્ષપણે બિરાજતા પરમગુરુ **ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ**નું હૃદયના શુદ્ધ ભાવથી પૂજન, વંદન કરી ગુરુપૂર્ણિમાના **પવિત્ર** પર્વને **સાર્થક** કરીએ.

સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા

સ્વામી ધનશ્યામદાસજી તથા શા. સ્વામી સર્વમંગલદાસજી તથા સાધુ ધર્મવલ્લભદાસજી

ગઢડા - દાદાખાયરના દરબારગઢમાં પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં યોજાયેલ ૫૧ બટુકોને યજ્ઞોપવિત વિધિ

ગઢડા પ્રદેશના અડતાળા (તા. ગઢડા) ગામને આંગણે મોરડીયા પરિવાર દ્વારા પૂ. કો. શા. સ્વા. ધનશ્યામવલ્લભદાસજીનાવક્તાપદે યોજાયેલ કથાપારાયણમાં પધારતા પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રી.

જૂનાગઢ પ્રદેશના રાયડી (તા. ખાંભા) ગામને આંગણે શ્રી હનુમાનજી મહારાજની પ્રતિષ્ઠાવિધિ કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. (તા. ૧૬-૫-૨૦૧૪)

જૂનાગઢ પ્રદેશના ભેંસાણ ગામને આંગણે સત્સંગ સમાજ દ્વારા પૂ. સ્વામી શ્રી વિવેકસ્વરૂપદાસજીના વક્તાપદે યોજાયેલ કથાપારાયણમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી (તા. ૧૬-૫-૨૦૧૪)

જૂનાગઢ

યુ.એસ.એ. સત્સંગ યાત્રાએ જતા પૂર્વે જૂનાગઢ મંદિરમાં ભગવાન શ્રીહરિ સ્થાપિત શ્રી રાધારમણ આદિક દેવોના દર્શન કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

ગઢડા પ્રદેશના બાઢડા (તા. સાવરકુંડલા) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં યોજાયેલ કળશ સ્થાપના મહોત્સવ (તા. ૧૭-૫-૨૦૧૪)

ગઢડા

યુ.એસ.એ. સત્સંગ યાત્રાએ જતા પૂર્વે ગઢપુર મંદિરમાં ભગવાન શ્રીહરિ સ્થાપિત શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજ આદિક દેવોના દર્શન કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

ગઢડા પ્રદેશના ઠવી (તા. સાવરકુંડલા) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં યોજાયેલ દિવ્ય સત્સંગ સભા (તા. ૧૮-૫-૨૦૧૪)

ચિંતન

જૂન
૨૦૧૪

૨૧

મકરપુરા

મકરપુરા (વડોદરા)ને આંગણે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના વાર્ષિક પાટોત્સવના ઉપલક્ષમાં પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં યોજાયેલ 'દિવ્ય સત્સંગ સભા' (તા. ૧૯-૫-૨૦૧૪)

મોટા ઝીંઝુડા

ગઢડા પ્રદેશના મોટા ઝીંઝુડા (તા. સાવરકુંડલા) ગામને આંગણે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના 'દસમા વાર્ષિક પાટોત્સવ' પ્રસંગે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં યોજાયેલ ભવ્ય શોભાયાત્રા, સત્સંગ સભા, છપ્પનભોગ અન્નકૂટોત્સવ. (તા. ૧૯-૫-૨૦૧૪)

આંબરડી (ડસા)

ગઢડા પ્રદેશના આંબરડી (ડસા) ગામને આંગણે પ.ભ. શ્રી વલ્લભભાઈના મુખ્ય આર્થિક સહયોગથી તૈયાર થયેલ નૂતન શ્રી રામજી મંદિરમાં મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી (તા. ૧૯-૫-૨૦૧૪)

શ્રીજી પ્રસાદિભૂત તીર્થધામ અગતરાયને આંગણે પરમ મહામુકતરાજ શ્રી પર્વતભાઈના વંશજોના મુખ્ય આર્થિક સહયોગથી તૈયાર થયેલ માનસીપૂજા સ્મૃતિ છત્રીનું અનાવરણવિધિ કરતા પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રી તથા પૂ. મહંત સ્વામી તથા યજમાનશ્રીઓ (તા. ૨૫-૫-૨૦૧૪)

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ્ ॥

પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી માણાવદરને આંગણે પાંચમી

શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ શિબિર

પ્રયોજક :- પૂ. સ. ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

તારીખ :- ૧૪ થી ૨૦-૭-૨૦૧૪

આયોજક :- ધર્મકુળ આશ્રિત શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ સમાજ - માણાવદર (સોરઠ પ્રદેશ)

સ્થળ :- 'પટેલ સમાજની વાડી' પટેલ ચોક, માણાવદર, જી. જૂનાગઢ

સંપર્ક :- શ્રી શાંતિભાઈ રતનપરા - મો. ૯૪૨૬૧૬૭૭૦૮, શ્રી ધર્મેશભાઈ મહેતા - મો. ૯૪૨૬૨૩૦૭૬૬

દર મહિનાના પહેલા રવિવારે સરદારધામમાં યોજાતી

:: તારીખ ::

૬-૭-૨૦૧૪

અભયદાન સત્સંગ સભા

:: સમય ::

સવારે ૮ થી ૧

સ્થળ :- શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરદાર, તા.જી. રાજકોટ. ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧, મો. ૯૮૭૯૭૫૮૫૦૩

ચિંતન

જૂન
૨૦૧૪

૨૩

રાજકોટને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી યોજાયેલ શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ યુવકની સત્સંગ સભા તથા ૩૦૦થી વધુ હરિભક્તોના નિવાસસ્થાનોમાં પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીની પધરામણી. (તા. ૭/૮-૬-૨૦૧૪)

સંપ્રદાયના સર્વે સત્સંગીઓને જાણવા જોગ

હાલા ભક્તજનો ! ધર્મવંશી પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તો ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનું અપર (બીજું જ) સ્વરૂપ છે. જેમના દ્વારા ભગવાન શ્રીહરિ આપણા જેવા અનંત જીવાત્માઓનો ઉદ્ધાર કરી રહ્યા છે. માટે તેઓશ્રીની તેમજ તેઓના અનુગામી પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની પ્રત્યક્ષ શ્રીજીમહારાજ સમાન મર્યાદા જળવવી એ આપણી સૌને ફરજ છે.

વાજિત્ર સાથે ધામધૂમીથી સામેયું કરવું કે શોભાયાત્રા સાથે ગામમાં પધરાવવા - પરંતુ તેમાં એક વિવેક રાખવો જરૂરી છે કે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીને સમય કેટલો છે, આગળ બીજા ગામોમાં પધરાવવું છે કે નહિ ? વગેરે જાણીને યથાવકાશ મુજબ ભાવપૂર્વક સ્વાગત-સામેયું વગેરે કરવું. પરંતુ પ.પૂ. મહારાજશ્રીનો આગળનો કાર્યક્રમ ખોરવાઈ જાય અને ત્યાં પહોંચવામાં વિલંબ થતાં ત્યાંનાં ભક્તોનો અસંતોષ પ.પૂ. મહારાજશ્રીને પ્રાપ્ત થાય અને તેઓશ્રી નારાજ થાય એવું ક્યારેય ન થવું જોઈએ. ક્યારેક આગેવાન ગણાતા હરિભક્તો દ્વારા પણ અચાનક જ કેટલાક હરિભક્તોને ત્યાં પધરામણી કરાવવાનું કહેવામાં આવે છે અથવા બે-પાંચ પધરામણી કરવાની હોય ત્યાં દશ-વીશ ઘેર પધરામણી કરવાનું આયોજન થઈ જતું હોય છે. ત્યારે આગળથી નિયત થયેલા કાર્યક્રમોમાં નિર્ધારિત સમયે પહોંચવામાં પ.પૂ. મહારાજશ્રીને ખૂબજ અગવડતા ઊભી થાય; એવું ક્યારેય આપણા વતી થવું ન જોઈએ.

તેમજ પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી કે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી જ્યારે કથામાં સભામંડપ પ્રત્યે પધારતા હોય ત્યારે સહુ કોઈને એમના દર્શન-સ્પર્શાદિકની આતુરતા હોય જ, એ સહજ છે. તેમ છતાં એ સમયે પ.પૂ. મહારાજશ્રીનું પોતે - નિજસ્થાને ઊભા થઈને સમૂહમાં તાલીવાદન પૂર્વક બે હાથ જોડીને અંતરની ઊર્મિઓથી જ સ્વાગત કરવું, અને પછી પ.પૂ. મહારાજશ્રી જ્યારે પોતાનું આસન ગ્રહણ કરે; ત્યારબાદ સભા સંચાલકના સૂચન મુજબ તે સમયે યથાયોગ્ય દૂરથી નમસ્કારાદિથી જ અભિવાદન કરીને પોતાના સ્થાને બેસી જવું, અને પછી જ્યારે સર્વેને પ.પૂ. મહારાજશ્રીના ચરણ સ્પર્શનો લાભ આપવાનું જાહેર કરવામાં આવે ત્યારે જ તેઓશ્રીના ચરણનો સ્પર્શ કરી સમીપ દર્શનાદિથી પોતાની જાતને ધન્યભાગી માનવી.

અન્ય વિશેષ સૂચનો :-

આપણા સમૈયા-મહોત્સવોમાં કે આપણા ગામ-શહેરમાં પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી જ્યારે પણ પધારે ત્યારે સંપ્રદાયના શાસ્ત્રોની મર્યાદા મુજબ તેઓશ્રીની માન-મર્યાદા જળવાય તે જરૂરી હોય છે. પરંતુ સમયાનુસાર અમૂક બાબતો ન વર્ણવી હોય તે પણ ધ્યાનમાં રાખવી ઘટે. જે નીચે મુજબ છે.

સભામંડપ કે ઘરઆંગણે રંગોળી દોરી શકાય અને તેમાં ફૂલોની રંગોળી શ્રેષ્ઠ છે. પરંતુ આ રંગોળીમાં ભગવાનના વિવિધ આયુધો કે અન્ય છાપ-ચિહ્નો ન દોરવા તે જ હિતાવહ છે. કારણ કે, જો ભગવાનના આયુધો કે છાપ-ચિહ્નો દોરવામાં આવે તો તેના પર ચાલી ન શકાય તેથી પ.પૂ. મહારાજશ્રીને ચાલવામાં તકલીફ પડે. માટે સર્વે આયોજક સત્સંગીઓએ આ વાત ખાસ ધ્યાનમાં રાખવી જરૂરી છે.

રંગોળીમાં ભગવાનના કે ભગવાન સંબંધી નામોનું લખાણ ન કરાય. કારણ કે ભૂમિ પર અક્ષર લખવા એ પણ એક દોષ છે. કારણ કે, ભગવાન સંબંધી નામો પર કોઈનો પગ પડે તે યોગ્ય નથી. માટે રંગોળીમાં ફૂલ, તોરણો, વેલ વગેરે દોરવાનો જ આગ્રહ રાખવો.

ઘણીવાર સ્ત્રીભક્તો અતિ ભાવિકતામાં આવી પ.પૂ. મહારાજશ્રી કે સંતોના સ્વાગતમાં ચોખા-મોતીથી વધાવતા હોય છે તે યોગ્ય છે, પરંતુ ત્યારે તેઓશ્રીના પર એટલા જોરથી વધામણા ન કરવા કે, જે ચોખા-મોતી તેઓશ્રીને નડતરૂપ થાય.

આજની મોબાઈલની દુનિયામાં ઘણા બધા યુવાન ભક્તો ટેકનોલોજીના અતિરેકમાં ઉત્સવ-સમૈયા કે સભાપ્રસંગમાં કે અન્ય પ્રસંગોએ રેકોર્ડિંગ કરતા હોય છે તે અશોભનીય છે. માટે તેમાં દરેકે વિવેક દાખવવો જરૂરી છે.

ઘણા ભક્તો પોતાના ઘરે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી કે પૂ. સંતોના ઉતારા થાય તેવો આગ્રહ રાખતા હોય છે. પરંતુ સર્વેને ખાસ એક ભલામણ છે કે, તેઓશ્રીની માન-મર્યાદા જળવાય, તેઓના ધર્મ-નિયમ કે અન્ય કોઈ અગવડતા ઊભી ન થાય તેવા મકાનવાળા ભક્તોએ જ ઉતારાનો આગ્રહ રાખવો જોઈએ.

ઘેર બેઠાં મોબાઈલ દ્વારા માણો સત્સંગ કથામૃત

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના જીવન ઉપયોગી સિદ્ધાંતો અને વક્તવ્યોના સારના વિડિયો ક્લીપ આપના

વોડ્સ અપમાં રેગ્યુલર મેળવવા માટે જોઈન કરો... *આજ્ઞા આશ્રિ*

જેમાં આપ મેળવશો વડતાલના પ.પૂ. ભાવિઆચાર્ય ૧૦૮ શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય અમૃતવાણી તથા પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના શ્રીમુખે આદર્શ સત્સંગ કથામૃતની વિડિયો ક્લીપ... જેમાંથી આપને પ્રાપ્ત થશે અણમોલ જીવન જીવવાની પ્રેરણા ઉપરાંત સંસારના સુખ-દુઃખની સમસ્યાઓના ઉપાયો....

જોઈન થવા માટે અમને માત્ર મિસ કોલ કરો :- 08030636325 પર...

ચિંતન

જૂન
૨૦૧૪

૨૫

નૂતન નવલા વર્ષમાં દેવભૂમિ-તપોભૂમિ હરિદ્વારને આંગણે વિશાળ ફલક પર...

પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા
પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી

પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના શ્રીમુખે
૩૨૫મી 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' પ્રસંગે

તારીખ :

૨૯-૧૦-૨૦૧૪

થી

૬-૧૧-૨૦૧૪

કારતક સુદ - ૬ થી ૧૫

ઉત્તરાખંડ રાજ્યમાં ગંગા નદીના તટ પર દરિયાની સપાટીથી લગભગ એક હજાર ફૂટ ઊંચે વસેલું આ તીર્થ એટલે હરિદ્વાર. અહીંથી જ ભદ્રિનાથ, કેદારનાથ, યમનોત્રી અને ગંગોત્રી જવાનો માર્ગ હોય, તેથી આ ધામનું પણ મહત્ત્વ ઘણું છે. આ ધામનું વિશેષ માહાત્મ્ય તો એ છે કે સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પણ નીલકંઠવર્ણી વેશે તીર્થોમાં વિચરણ કરતી વખતે અહિં પધાર્યા હતા અને આ સ્થાનમાં હરકી પૈડી પર ગંગાસ્નાન કર્યું હતું. કુંભના મેળાને લીધે અપાર ગિરદી હતી એટલે શિવજી બ્રાહ્મણનું રૂપ લઈ વર્ષોને મંદિરમાં લઈ આવ્યા. વર્ષો ભૂખ્યા હતા તેથી પાર્વતીજીએ રસોઈ કરી જમાડ્યા, આમશિવજી અને પાર્વતીએ પોતાના પરિવાર સહિત શ્રીજીમહારાજની સેવા તથા દર્શનનો લાભ લીધો. પંજાબ કેસરી રણજીતસિંહની વર્ણપ્રભુ સાથે ઐતિહાસિક મુલાકાત પણ આ જ તીર્થમાં થઈ હતી. આવા આ મહાન પ્રસાદીના તીર્થસ્થાનમાં સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની પૂર્ણકૃપાથી વડતાલ પીઠાધિપતિ વિદ્યમાન પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી, નૂતન નવલા દિવસોમાં દેવભૂમિ-તપોભૂમિહરિદ્વારને આંગણે શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથના હૃદયગત સિદ્ધાંતને વરેલા અને સંપ્રદાયના મૂર્ધન્ય વક્તા સરધારનિવાસી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીની ૩૨૫મી 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથાપારાયણ' પ્રસંગે તા. ૨૯-૧૦-૨૦૧૪ કારતક સુદ - ૬ થી તા. ૬-૧૧-૨૦૧૪ કારતક સુદ - ૧૫ સુધી 'શ્રી હરિદ્વાર મહોત્સવ'નું ભવ્યાભિવ્ય આયોજન કરવામાં આવ્યું છે.

આ અતિ ભવ્ય મહોત્સવ પ્રસંગે કથાશ્રવણ સાથે તીર્થદર્શન, અભિષેક દર્શન, અન્નકુટ દર્શન, ધર્મકુળ દર્શન તથા આશીર્વાચન તથા પૂ. સંતોના દર્શન તથા આશિષનો દુર્લભ લાભ લેવા આપ સહુને કુટુંબીજનો અને મિત્રમંડળ સહિત પધારવા પુનઃ ભાવભર્યું સસ્નેહ હાર્દિક નિમંત્રણ છે. તો જરૂરજરૂર પધારશોજી.

તા. ૬:- હરિદ્વાર મહોત્સવ પ્રસંગે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરદાર દ્વારા 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્પેશલ ટ્રેનયાત્રા'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં મહોત્સવને માણ્યા પછી ઉત્તરભારતના તીર્થદર્શનનો લાભ પ્રાપ્ત થશે. જેની વિગત પાછળ આપવામાં આવી છે.

આયોજક-નિમંત્રક :- ભંડેરી ઈમ્પેક્સ - સુરત

મગનભાઈ ભંડેરી, ઘનશ્યામભાઈ ભંડેરી, પ્રકાશભાઈ ભંડેરી, નિલેશભાઈ કોઠીયા, પ્રવિણભાઈ લાખાણી, શંભુભાઈ મોરડીયા

મહોત્સવનું પ્રસારણ લક્ષ્ય ચેનલ પર online : www.lakshyatv.com

II મહોત્સવમાં આવવા માટેની વ્યવસ્થા II

વિમાન વ્યવસ્થા :-

મુંબઈ અને દિલ્હીથી દેહરાદુન તેમજ અમદાવાદ, વડોદરા અને સુરતથી દિલ્હી સુધી વિમાનની વ્યવસ્થા ઉપલબ્ધ (દેહરાદુનથી હરિદ્વાર ૬૦ કિ.મી.)

ટ્રેન વ્યવસ્થા :-

મુંબઈ, સુરત, અમદાવાદ અને રાજકોટથી હરિદ્વાર તેમજ દિલ્હી સુધીની ટ્રેનો ઉપલબ્ધ.... સરકારના નિયમમુજબ ટીકીટ બુકીંગ બે મહિના અગાઉ કરાવવાની રહેશે. (દિલ્હીથી હરિદ્વાર ૧૫૦ કિ.મી.)

હરિદ્વાર મહોત્સવ પ્રસંગે....

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરદાર દ્વારા આયોજીત

ઉત્તરભારતની બારમી

શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્પેશ્યલ ટ્રેનયાત્રા

તારીખ :- ૨૭-૧૦-૨૦૧૪ થી ૧૩-૧૧-૨૦૧૪

કુલ દિવસ :- ૧૮ ટીકીટ દર :- ૧૨,૮૦૦

(ટીકીટ બુકીંગ સમયે રૂ. ૫,૦૦૦/- ભરવાના રહેશે તેમજ બાકીની રકમ ટીકીટ દીઠ રૂ. ૭,૮૦૦/- યાત્રાપ્રવાસ ઉપડતા પહેલાં ૩૦ દિવસે ભરી દેવાના રહેશે.)

દર્શનીય પવિત્ર તીર્થસ્થળો :

હરિદ્વાર, ઋષિકેશ, અયોધ્યા, છપૈયા, કાશી, અલ્હાબાદ, મથુરા, વૃંદાવન, ગોકુળ

ખાસનોંધ :- તા. ૨૭-૧૦-૨૦૧૪ના રોજ રાજકોટથી ઉપડશે માટે હરિદ્વાર સુધીની યાત્રા દરમિયાન યાત્રિકે પોતાની રીતે જમવાનું સાથે લાવવાનું રહેશે. તેમજ તીર્થસ્થાનોના દર્શન કરીને ટ્રેનયાત્રાનું અંતિમ વિરામસ્થાન રેલ્વે સ્ટેશન-રાજકોટ રાખવામાં આવ્યું છે, તેથી યાત્રિકોએ ત્યાંથી પોતાની રીતે પોતપોતાના મુકામસુધી પહોંચવાનું રહેશે.

બુકીંગ માટે સંપર્ક :- શ્રી સ્વા. મંદિર - સરદાર. ફો. ૦૨૮૧-૨૭૮૧૨૧૧ મો. ૭૬૦૦૦૫૮૫૦૫ (પૂ. પતિતપાવન સ્વામી) ૮૪૦૮૪૮૦૮૮૦ (મહેતાજી). શ્રી સ્વા. મંદિર - શ્રીજનગર સુરત. મો. ૮૧૨૮૬૮૧૫૧૩. પૂ. ધર્મવલ્લભ સ્વામી - વડતાલ. મો. ૭૬૦૦૦૨૭૧૩૪. શ્રી સ્વા. મંદિર - ડોંગીવલી ફો.નં. ૦૨૫૧-૨૪૫૩૮૭૫ મો. ૮૩૨૨૭૫૩૦૫૨ (પૂ. પ્રેમસ્વામી). શ્રી સ્વા. મંદિર - ખારગોટ મહુવા. મો. ૮૧૨૮૬૮૧૫૧૫ (કો. પા. સાગર ભગત). શ્રી સ્વા. મંદિર - ભાવનગર. મો. ૮૮૮૮૦૨૫૨૫૧ (કો. પા. મેહુલ ભગત), ૮૪૨૬૩૧૪૩૮૬ (અમરશીદાદા). શ્રી સ્વા. મંદિર - બગસરા. ફો.નં. ૦૨૭૮૬ - ૨૨૨૫૪૧, ૮૧૨૮૬૮૧૫૦૨ મનસુખભાઈ દહિસર. મો. ૮૮૩૩૫૧૫૧૭૨. અશોકભાઈ વિદ્યાનગર. મો. ૮૮૨૪૪૮૩૩૮૭. પ્રવિણભાઈ માનકુવા - ભુજ. મો. ૮૮૨૫૭૮૫૮૫૨. ગોવિંદભાઈ માનકુવા - ભુજ. મો. ૮૮૨૫૫૩૭૮૪૬. રાજુભાઈ સુખપુર-ભુજ. મો. ૮૮૭૮૭૩૪૪૩૫. ઈશ્વરભાઈ વિકાસ મોટર્સ - અમદાવાદ. મો. ૮૮૨૫૦૪૪૧૦૮. નાથાભાઈ અમદાવાદ. મો. ૮૮૭૮૧૩૨૩૧૨. શાંતિલાલ માણાવદર. મો. ૮૪૨૬૧૬૭૭૦૮. હિંમતભાઈ ઘંધુકા. મો. ૮૪૨૮૪૮૮૩૦૮. ઘીરુભાઈ - ઉના. મો. ૮૮૨૪૨૪૩૧૬૬. મહેશભાઈ - નાગકડા. મો. ૮૪૨૬૭૧૩૦૧૩. જગદીશભાઈ - ભરુચ. મો. ૮૪૨૮૨૭૧૦૦. દુર્લભજીભાઈ - જેતપુર. મો. ૮૩૨૭૬૦૧૦૦૮. નિલેશભાઈ - અમરેલી. મો. ૮૪૨૭૨૩૦૬૨૦.

હરિદ્વાર ઉતારા વિષે માહિતી:-

હરિદ્વારને આંગણે ઉજવાતા વિશાળકાય મહોત્સવમાં લાભ લેનાર પોતાની રીતે વિમાન યા ટ્રેન કે અન્ય રીતે ડાયરેક્ટ આવવા ઈચ્છતા ભક્તજનો માટે જમવાની તથા ઉતારાની વ્યવસ્થા મહોત્સવ સ્થળ ઉપર ટેન્ટહાઉસમાં કરવામાં આવશે. પરંતુ યાત્રિક પોતાની રીતે ધર્મશાળા યા હોટલમાં પોતાના ખર્ચે રહા શકશે. મહોત્સવમાં આવનાર તમામ ભક્તોએ સરદાર મંદિરે પોતાનું નામ-સરનામાની વિગત સાથે આઈકાર્ડની ઝેરોક્ષકોપી ફરજીઆત મોકલવાની રહેશે.

અન્ય સૂચના :-

આ મહોત્સવનો લાભ લેનાર ભક્તોએ પોતાની સાથે ઠંડીનો સમય હોવાથી પહેરવા તેમજ ઓઢવા-પાથરવા માટે ગરમવસ્ત્રો ફરજીઆત સાથે લાવવાના રહેશે. અને પોતે દરરોજ લેતા હોય તે દવાઓ તેમજ તાવ, ઉધરસ-શરદી, ઉલ્ટી-ઝાડા વગેરે દવાઓ સાથે લેવી. આ મહોત્સવમાં પોતાની રીતે ટ્રેન કે અન્ય વાહન દ્વારા મહોત્સવમાં લાભ લેવા પધારનાર કોઈપણ ભક્તની આર્થિક સ્થિતિ નબળી હશે તો, યજમાન પરિવાર દ્વારા ભાડાની રકમ આપવામાં આવશે. તેની આવનાર ભક્તજનોએ ખાસ નોંધ લેવી.

સરદારધામને આંગણે તા. ૨૦ થી ૨૬-૧૦-૨૦૧૪ સુધી ઓગણીસમી 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ છાવણી'નું આયોજન કરવામાં આવેલ છે.

હાર્દિક
નિમંત્રણ

ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણ મહાપ્રભુની પૂર્ણ કૃપાથી વડતાલ પિઠાધીપતિ
પ.પૂ.ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજીમહારાજશ્રી ના રૂડા આશીર્વાદ-
સહઆજ્ઞાથી તેમજ ભાવિઆચાર્યશ્રી પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના
દિવ્ય સાનિધ્યમાં હેરો-લંડનને આંગણે...

શ્રી સ્વામિનારાયણ
મહોત્સવ
અંતર્ગત

શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન
કથા પારાયણ
શ્રીહરિસ્મૃતિ કથા પારાયણ

વક્તા : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી
વક્તા : પૂ. સ્વામી શ્રી પૂર્ણસ્વરૂપદાસજી

તારીખ : ૨૮ જુલાઈ થી ૩ ઓગષ્ટ, ૨૦૧૪

વડતાલ પિઠાધીપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. ૧૦૦૮
શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજીમહારાજશ્રી

ભાવિઆચાર્યશ્રી પ.પૂ. ૧૦૮
શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી

દિવ્ય કાર્યક્રમ રૂપરેખા

પોથીયાત્રા :: તા. ૨૮-૭-૨૦૧૪, સોમવાર, સવારે ૯.૩૦ કલાકે

દિપ પ્રાગટ્ય

તા. ૨૮-૭-૨૦૧૪, સોમવાર, સવારે ૧૦.૦૦ કલાકે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી, પૂ. વક્તાશ્રી, પૂ. મંત્રી સ્વામી

મંગલ પ્રારંભ આશીર્વાદ

તા. ૨૮-૭-૨૦૧૪, સોમવાર, સવારે ૧૦.૧૫ કલાકે
પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી
મહારાજશ્રીના શ્રીમુખે

॥ કથા પ્રારંભ ॥

તા. ૨૮-૭-૨૦૧૪
સોમવાર
સવારે ૧૦.૩૦ કલાકે

॥ શ્રી ઘનશ્યામ જન્મોત્સવ ॥

તા. ૨૮-૭-૨૦૧૪,
મંગળવાર
સાંજે ૭.૩૦ કલાકે

॥ ગાદિ-પટ્ટાભિષેક મહોત્સવ ॥

તા. ૩૧-૭-૨૦૧૪,
ગુરુવાર
સાંજે ૭.૩૦ કલાકે

॥ કથા અંતર્ગત મહામંત્ર પ્રાગટ્ય ॥

તા. ૧-૮-૨૦૧૪
શુક્રવાર
સાંજે ૭.૩૦ કલાકે

॥ મહોત્સવ પૂર્ણહુતિ ॥

તા. ૩-૮-૨૦૧૪
રવિવાર
સાંજે ૭.૩૦ કલાકે

॥ કથા સમય ॥

શ્રી હરિસ્મૃતિ કથા : સવારે ૯.૩૦ થી ૧૨.૦૦
શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા : સાંજે ૫.૦૦ થી ૮.૦૦

ખાસ નોંધ :- કથા-પારાયણ દરમિયાન પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી બંને ટાઈમ કથામાં પધારી દર્શન-અમૃતવાણીનો અમૂલ્ય લાભ આપશે.
તા.ક. :- સાંજે કથા સમાપ્તિ બાદ મહાપ્રસાદની વ્યવસ્થા રાખેલ છે.

Place : 'Byron Hall' Harrow Leisure Centre, Christchurch Avenue, Harrow - HA3 5BD

:: આયોજક ::

ધર્મકુળ આશ્રિત શ્રી સ્વામિનારાયણ આજ્ઞા-ઉપાસના સત્સંગ મંડળ - યુ.કે.

LIVE @ WWW.SWAMINARAYANVADTALGADI.ORG

CONTACT :

Hemant soni (07798657216)

Hiralal Halai (07941330821)

Narayan Soni (07830979829)

Naresh Gothadiya (07889728585)

૨૮ જૂન ૨૦૧૪

ચિંતન

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની પૂર્ણકૃપાથી પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે પૂ. યોગેશ્વરદાસજી સ્વામી તથા પૂ. પતિતપાવનદાસજી સ્વામી વગેરે સંતો-પાર્ષદોની સિસલ્સ, યુગાન્ડા, કેન્યા વગેરે દેશોમાં યોજાયેલ સત્સંગ વિચરણ યાત્રા (તા. ૧થી ૨૭-૫-૧૪)

૧. સિસલ્સ ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ પર પૂ. સંતોને આવકારતા સિસલ્સનિવાસી ભક્તજનો. ૨-૩. સિસલ્સ માહે આઈલેન્ડમાં હરિ બિલ્ડર્સ - શ્રી વાલજીભાઈ વરસાણીના વર્કશોપમાં યોજાયેલ દિવ્ય સત્સંગ સભા. ૪. શ્રી લક્ષ્મણભાઈ એન્ડ કંપની - માહે આઈલેન્ડના મંદિર કેમ્પસમાં સત્સંગ સભામાં કથાવાર્તાનો લાભ આપતા પૂ. સંતો. ૫-૬. વિજય કન્ટ્રક્શન મંદિર કેમ્પસ - માહે આઈલેન્ડમાં યોજાયેલ સત્સંગ સભા તથા ઠાકરથાળી. ૭. એલાઈટ બિલ્ડર્સ મંદિર કેમ્પસ - માહે આઈલેન્ડમાં સત્સંગ સભામાં કથાવાર્તાનો લાભ આપતા પૂ. સંતો. ૮. લાજીક આઈલેન્ડમાં મંદિર કેમ્પસમાં સત્સંગ સભામાં કથાવાર્તાનો લાભ આપતા પૂ. સંતો. ૯. એલાઈટ બિલ્ડર્સ મંદિર કેમ્પસ - પ્રાલે આઈલેન્ડમાં સત્સંગ સભામાં કથાવાર્તાનો લાભ આપતા પૂ. સંતો. ૧૦-૧૧. શ્રી વાલજીભાઈ વરસાણી (હરિ બિલ્ડર્સ)ની સાર્ટ પર તથા નિવાસસ્થાને ઠાકોરજી તથા પૂ. સંતોની પધરામણી. ૧૨. વિજય કન્ટ્રક્શન કંપનીના ડાયરેક્ટરશ્રી કૌશલભાઈ પટેલ (વિધાનગર)ના નિવાસસ્થાને ઠાકોરજી તથા પૂ. સંતોની પધરામણી.

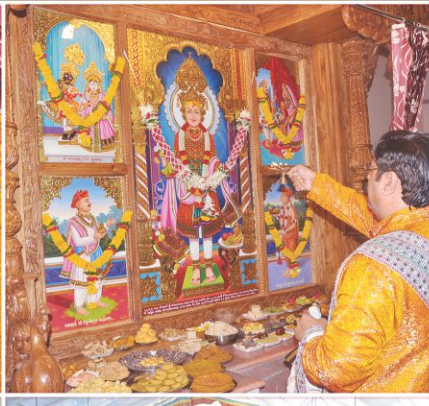
સ્વામિનારાયણ ચિંતન, જૂન - ૨૦૧૪ (૨૯)

જૂનાગઢ પ્રદેશના ખીરસરા (તા.જેતપુર) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં ઉજવાયેલ બગસરાનિવાસી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી લક્ષ્મીપ્રસાદદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તૈયાર થયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ હરિમંદિરનો 'મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ' તથા 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ૧૭-૫-૧૪)

તા. ૫ જૂન ૨૦૧૪ના 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિન' પ્રસંગે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે વડતાલ પ્રદેશના ધર્મકુળ આશ્રિત શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ યુવક મંડળના ઉત્સાહી યુવાનો દ્વારા પર્યાવરણની જાળવણી હેતુથી ઠેર-ઠેર વૃક્ષારોપણ કરવામાં આવ્યું હતું.

જૂનાગઢ પ્રદેશના થાણાપીપળી (તા. વંથલી) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં ઉજવાયેલ સરધારનિવાસી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તૈયાર થયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ હરિમંદિરનો 'મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ' તથા 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ૧૯ થી ૨૩-૫-૧૪)

જૂનાગઢ પ્રદેશના થાણાગાલોલ (તા. જેતપુર) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં ઉજવાયેલ સરધારનિવાસી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તૈયાર થયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ હરિમંદિરનો 'મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ' તથા 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ૧૯ થી ૨૩-૫-૧૪)

ગઢડા પ્રદેશના શેલણા (તા. સાવરકુંડલા) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં ઉજવાયેલ સરધારનિવાસી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તૈયાર થયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ હરિમંદિરનો 'મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ' તથા 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ૧૫ થી ૧૮-૫-૧૪)

ગઢડા પ્રદેશના કલ્યાણપર (તા. સાવરકુંડલા) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાનિધ્યમાં ઉજવાયેલ સરધારનિવાસી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તૈયાર થયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ હરિમંદિરનો 'મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ' તથા 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ૧૫ થી ૧૮-૫-૧૪)